

आओ विचारीए

(निहकलंक हरि शब्द भंडार
अते
सतिगुरां दुआरा कीते बचनां विच्चों)

सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णुं भगवान दी जै
सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णुं भगवान दी जै

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

संसार ने तुहातों रस्ता वेरवणा है। एस नवीं रीती नीती नूं तुसां अपणौणा है अते
तुसां एस ते चलणा है। चल्लण विच्च तुहानूं थोड़ी जिन्नी कठनाई नहीं आउंदी जे
तुहाड़ा आपणा अन्तर जेहड़ा है एह प्यार विच्च है। इस करके जो इक्क दूजे नाल द्वैत
भावना जां बुरा सोचणा विचारना एह सोभा नहीं दिन्दा। (सतिगुरां दुआरा कीते
बचनां विच्चों)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

इस करके तुसीं आपणे आप दीआं जुम्मेवारीआं नूं आप सिर ते चुक्कणा है और सहारा
परमातमा दा लैणा है। इन्सान दा किसे दा सहारा नहीं लैणा और किसे साथी तों वी
सलाह नहीं पुच्छणी। जो तुहाड़ा साथी तुहाड़े नाल है, तुहाड़े विच्च है उस तों सलाह
लैणी। (सतिगुरां दुआरा कीते बचनां विच्चों)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

हर इक्क दे हिरदे विच्च एह उतशाह ते चाअ होणा चाहीदा है कि मैं दूसरे तों
अग्गे रहवां। ते दूसरा कहे मैं एहदे तों अग्गे रहवां। पिच्छे रहण वाला कोई नहीं होणा
चाहीदा। (सतिगुरां दुआरा कीते बचनां विच्चों)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

और तुहानूं पता है कि तुसां कागज लए सन जिस उत्ते हलफीआ व्यान लए जाणे ने सारयां दे । एहनां हलफीआं व्यानां दा जेहडा सिआही दा लेख है उस दा भाव समझण दी थोड़ी लोड़ है। कि जो हरिजन है प्रभू दा भगत है, प्यारा है जां सतिगुर नूं सतिगुर करके तसव्वर करदा है, मन्दा है, ग्रहण करदा है, अग्गे थोड़ी जही रयाइत सी। कदी किसे ने विच्चों चार साल मन्न लिआ, दो साल खा पी लिआ फिर आण के कहि दिता जी हुण मैं ठीक हां। एह हुण गुंजाइश नहीं होणी। जिहडा गिआ सो गिआ। उह अगले जन्म लई त्यार रहे। (सतिगुरां दुआरा कीते बचनां विच्चों)

इस करके सारयां नूं बड़े खुशीआं ते चावां नाल ते ऐन छाती कहु के संसार विच्च फिरना चाहीदा है कि असीं हां। जे तुसीं हो तां तुहाड़ा मालक वी है। जे तुसीं नहीं ते तुहाड़ा मालक वी नहीं है। (सतिगुरां दुआरा कीते बचनां विच्चों)

सिक्खी सो परवान, जिन्हां सिक्खवया सतिगुर भाईआ। सो सिक्खी कूड़ निशान, दुरमत मैल ना सके धुआईआ। रसना जिहा करन ज्ञान, हिरदे हरि ना कोई वसाईआ। जिन्हां अन्तर मिल्या आण, सो सिख रूप वडयाईआ। अनपड़िआं देवे ज्ञान, पढ़िआं मत दए भुआईआ। गोबिन्द सूरबीर नौजवान, अमृत आत्म साचा जाम पिआईआ। (१३-४०५)

बिना नार कन्त तों बाकी सारे भाई भैण, नेत्र अकरव ना कोई बदलाईआ।
(५ पोह शै सं ६)

जन भगतो की किसे कोलों मंगो, मानस सारे नजरी आईआ। इकको प्रभू दे प्यार विच्च आपणा आप रंगो, फेर रंगण दी लोड़ रहे ना राईआ। (९ चेत शै सं ५)

धर्म दी धार सच दा वहण, तुसां जगत देणा वहाईआ। उंगलां कर कर सारे तुहानूं कहण, इन्हां दा इकको पिता इकको माईआ। (५ पोह शै सं ६)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਤੁਹਾਡੇ ਉਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਆਸ, ਪਾਰ ਮੁਹਬਤ ਨਾਤਾ ਲੈਣਾ ਜੁਡਾਈਆ।

(੧੭ ਹਾਫ਼ ਸ਼ੈ ਸਂ ੮)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਕਹੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਜੋਗ ਹੋਵਾਂ, ਜੋ ਹੌਕਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਧਿਆਈਆ।
ਅਭਿਨਾਸ਼ੀ ਕਰਤਾ ਕਹੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚਚ ਰੋਵਾਂ, ਜੋ ਅੱਤਰ ਆਤਮ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈਆ।
ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਤਮ ਸੇਜਾ ਸੋਵਾਂ, ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੱਘਾਸਣ ਰਹੇ ਵਿਛਾਈਆ। (੨੨ ਪੋਹ ੨੦੨੯ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਤੂਂ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਹਕੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਚਾਹੋ ਲੈਣਾ ਸਦ, ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਹੋ ਕੇ ਨਜ਼ਰੀ
ਆਈਆ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਓ ਛੜ੍ਹ, ਮੈਂ ਫਿਰ ਵੀ ਮੁੜ ਕੇ ਲਵਾਂ ਮਿਲਾਈਆ। ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਵਿਚਚੋਂ
ਲਵਾਂ ਲਭ, ਏਹ ਮੇਰੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ। ਮੈਂ ਪਥਰਾਂ ਵਿਚਚ ਰਹਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਰਬ, ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਵੜ ਕੇ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ। (੨੧ ਪੋਹ ਸ਼ੈ ਸਂ ੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਪੰਜ ਪੋਹ ਕਹੇ ਐਹ ਕੂਕਦੇ ਹਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਫੁਲ, ਫੁਲ ਫੁਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵਰਖਾਈਆ।
ਜਨ ਭਗਤੀ ਸਾਡੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਬੁਲਲ, ਰਸਨਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ
ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੋ ਗਏ ਤੁਹਾਡੇ ਤੁਲ, ਇਕਕੋ ਤਰਾਜੂ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਦਿਤਾ ਟਿਕਾਈਆ। ਅਸੀਂ ਸਚ
ਦਰਸੀਏ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਭੁਲਲ, ਭੁਲ ਵਿਚਚ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਬਿਨਾ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ
ਤੋਂ ਏਸ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਮੁਲਲ, ਕੀਮਤ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਈ ਰਖਾਈਆ। (੫ ਪੋਹ ਸ਼ੈ ਸਂ ੬)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਮੈਂ ਓਸ ਦਾ ਜੋ ਅੰਦਰਾਂ ਮੇਰਾ ਸੰਗੀ, ਬਾਹਰਾਂ ਜਾਪਕੀਆਂ ਪਾਡੱਣ ਵਾਲਿਆਂ ਹਤਥ ਕਦੇ ਨਾ
ਆਈਆ। (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈ ਸ ੨)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਲੰਗਰ ਕਹੇ :

ਜਿਸ ਮੇਰੇ ਵਿਚਚ ਬਹਿ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕ ਕੇ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਜਾਣਾ ਵਿਸਾਰ, ਉਹ ਇਕਕੋ ਵਾਰ
ਹੁਣੇ ਪਲਲ੍ਹ ਜਾਓ ਛੁਡਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਸਨਾ ਲਾਉਣਾ ਮਦਿਰਾ ਮਾਸ ਫੇਰ ਕਰਨਾ ਅਹਾਰ, ਉਹ
ਵੀ ਪਲਲ੍ਹ ਜਾਓ ਛੁਡਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਾਹ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਪਾਰ, ਉਹ ਚਾਰੇ ਕੂਟ ਭਜ਼ੀ ਵਾਹੀਆ।
ਮੈਂ ਭਗਤ ਸੁਹੇਲੇ ਕਰਨੇ ਹੋਰ ਤਧਾਰ, ਜੋ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚਚ ਸਮਾਈਆ। (੨੩ ਪੋਹ ਸ਼ਸ਼ ਸਂ ੮)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

सारे दस्स दिउ तुहाड़े किथे सौहरे ते किथे पेके, किथे तुहाड़ी वज्जे वधाईआ।
वेरखयो किते प्रभू दे दर तों ना जाइओ छेके, छेकड़ बिना प्रभू तों कम्म कोई ना आईआ।
बिना पुरख अकाल तों कम्म नहीं आउँदे मथ्थे टेके, टिकके धूढ़ी खाक ना कोई रमाईआ।
(२७ पोह शै सं ६)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

अकल कहे मैं आपणी अकल नाल अजे तक्क नहीं लम्हया भगवान, अग्गे हो
ना दर्शन पाईआ। मैनूं जदों मिल्या शरअ दा शैतान, शरीअत विच्च देवे फसाईआ।

(९९ चैत शै सं १)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

जन भगतो प्रभ मिलण दी इक्को जुगती, जुग जुग चली आईआ। जिस दा
सीस झुके नाल फुरती, फुरनयां तों बाहर आपणा रंग रंगाईआ। (२१ पोह सै सं ३)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

पता नहीं गोबिन्द केहड़ी गल्लों साड़े नाल रुस्से, दूर बैठा अख्ख ना कोई खुलाईआ।
उच्ची कूक पुकार किहा बौहड़ी दरोही सतिगुर नालों कदे ना किसे दी टुड़े, जगत
जीवण कम्म किसे ना आईआ। (१४ मध्घर शै सं २)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

बिआस कहे :

साहिब सतिगुर तैनूं केहडे लगदे चंगे ? मैनूं दे समझाईआ। की जेहडे नहौंदे गोदावरी
गंगे, सुरसती जमना तारीआं लाईआ।

गोबिन्द किहा :

बिन मेरे प्यार सारे गंदे, नहावण धोवण कम्म किसे ना आईआ। (१४ मध्घर श सं २)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

वाअदा करो झगढ़ा मिट गिआ जात पात, दीन मज़ब वरन बरन शरअ वंड ना कोई
वंडाईआ। (१७ हाढ़ शै सं ८)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

गोबिन्द किहा, बिआस, मेरा पुरख अकाल मेरे साथ, जेहङ्गा दोहां दी चरनी डिगा
आ, ओनां दे बख्तो सर्ब गुनाह, बण के पिता मां, कलिजुग कूड़ कुड़िआर विच्छों
बाहर कहुआईआ। (१५ मध्यर शै सं २)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

गोबिन्द किहा

बिआस, सभ बिरथा खेल तमाश, पृथमी दए दुहाईआ। की करेगा पूजा पाठ,
की करेगा तीर्थ ताट, की करेगा पुस्तक कताब, की करेगा वजाया रबाब, की करेगा
गाया गाथ, जिनां चिर सतिगुर शब्द ना साथ रखाईआ। (१६ मध्यर शै सं २)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

मैनूं भगतां नूं मिलण दा सदा वेहल, होर कम्म कम्म किसे ना आईआ। जेहङ्गा
मैनूं भुल्ले राम कहे उह मैं धक्क देवां धर्म राए दी जेल, चित्र गुप्त लेखा सुणा के
चुरासी विच्च सुटाईआ। (२८ पोह शै तं ३)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

सीता कहे : प्रभू दस्स होर कुछ, भेव अभेद खुलाईआ।

राम किहा :

मैं ओस वेले तत्त वजूद नहीं रकरवणा, सरीर नहीं रकरवणा, आपणयां सन्तां भगतां
दे काया मन्दर अंदर विच्च लुकणा ओस गुट, जिथों जगत अकरवां वाला वेरवण कोई
ना पाईआ। अंदरे अंदर लवां पुच्छ, शब्द शब्दी धार मिलाईआ। (२८ पोह शै सं ३)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

एह रस्ता दस्सणा निम्रता विच्च गरीबी विच्च हलीमी विच्च रहो विच्च जहान, वडिआई
कम्म किसे ना आईआ। जे अकर्व नाल तक्कणा ते तक्को श्री भगवान, जे मन नाल नस्सणा
ते पुज्जो धर्म अस्थान, जे तन कोठे वसणा ममता शरअ ना रहे बेर्झमान, फेर अरजन तूं
मेरा मैं तेरा साचा सज्जणा, खुशी प्यार दा देवां धूढ़ी मजना, नाम नेत्र ज्ञान पावां कजला,
निझ नैण चक्षू शिव नेत्र इक्को दिआं खुलाईआ। (२८ पोह शै सं ३)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

सतिगुर कहणा मन्नो ठीक, काया ठीकर अन्त कम्म किसे ना आईआ।

(२ ਫਗਣ ੨੦੧੬ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਲੋਕ ਲਜ਼ਯਾ ਛੜ੍ਹੋ ਕਰ ਕੇ ਵੱਡਾ ਜੇਰਾ, ਜੇਰਜ ਅੰਡ ਕਮ਼ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਕੂੜੀ
ਕ੍ਰਿਧਾ ਰੰਗ ਮਾਣਿਆ ਪਿਚ਼ੇ ਬਥੇਰਾ, ਅਗੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪਲਲ੍ਹ ਆਪ ਛੁਡਾਇੰਦਾ। (੨ ਫਗਣ ੨੦੧੬ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਪਿਛਲੇ ਮੇਟ ਕੇ ਸਮਾਜ ਰਿਵਾਜ ਤਮਾਮ, ਧੁਰ ਦਾ ਸਾਰਗ ਇਕ ਵਰਖਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖਾਂ,
ਰਿਹੋ ਨਾ ਕੋਈ ਅਣਜਾਣ, ਸੁਧ ਬੁਧ ਇਕਕੋ ਇਕ ਵਰਖਾਈਆ। ਏਹ ਹੁਕਮ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਨਾ ਕੋਈ
ਮੇਟੇ ਮੇਟ ਸਿਟਾਈਆ। ਮਨਣਾ ਪਏ ਜਿਸੀਂ ਅਸਮਾਨ, ਬ੍ਰਹਮਣਡ ਰਖਣਡ ਸੀਸ ਝੁਕਾਈਆ।

(੧੮ ਹਾਫ ਸ਼ੈ ਸਂ ੧)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਚ ਸਮਾਜ ਦਾ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਦਾ ਜਨ ਭਗਤੀ ਵਜਾਉਣਾ ਡੋਲ, ਡੋਲਾ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ
ਗਾਈਆ। (੧੭ ਹਾਫ ਸ਼ੈ ਸਂ ੮)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤਿ ਧਰਮ ਦੇ ਤੁਲਣਾ ਪੂਰੇ ਤੋਲ, ਤਕਕਡ ਜਗਤ ਨਾ ਕੋਈ ਰਖਾਈਆ। ਵੇਰਖਾਂ ਕਿਤੇ
ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਨਾ ਜਾਓ ਡੋਲ, ਅਨਡੋਲਤ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਅਗੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ।

(੧੭ ਹਾਫ ਸ਼ੈ ਸਂ ੮)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਵੇਰਖਾਂ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੁਦ਼ਿ ਦੀ ਦਸ਼ਾਓ ਕੋਈ ਨਾ ਲਿਆਕਤ, ਅਕਲ ਦੀ ਅਕਲ
ਨਾ ਕੋਈ ਦ੃ਢਾਈਆ। ਸਦਾ ਰਹਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਤਾਬਕ, ਮਤਲਾ ਕਰ ਕੇ ਦਿਆਂ ਦ੃ਢਾਈਆ। ਜੇ ਪਿਚੇ
झੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਦਤ, ਅਗੇ ਲਤ ਬਦਲਾਈਆ। (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈ ਸਂ ੪)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਗੁਰਸਿਰਖਾਂ ਜਨ ਭਗਤੀ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਧਰਮ ਵਿਆਹ ਦਾ ਹੋਵੇ ਵਿਵਹਾਰਾ, ਪੰਜਾਂ
ਦਾ ਲੇਖੇ ਲਗੇ ਜੈਕਾਰਾ, ਜੈਕਾਰੇ ਪੰਜਾਂ ਵਿਚਚ ਨਾਤਾ ਲਏ ਜੁਡਾਈਆ। ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਭੂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ
ਗਾਉਣੀ ਨਹੀਂ ਵਾਰਾ, ਵਰਕਾ ਵਰਕਾ ਨਾ ਕੋਈ ਤਲਟਾਈਆ। (੧੮ ਹਾਫ ਸਾਡੇ ਨੌ ਵਜੇ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ओਸ ਦੀ ਮਰਧਾ ਠੀਕ ਚਲੇ ਸਤਾਰਾਂ ਹਾਡਾ, ਸਮਤ ਅਨ੍ਹੁ ਅਨ੍ਹੁ ਵਡਧਾਈਆ। ਅਨਨਦ ਕਾਰਜ
ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਭਗਤ ਲਾਯਾ ਕਰਨਗੇ ਪੰਜ ਜੈਕਾਰਾ, ਦੂਜੀ ਲਿਖਤ ਨਾ ਕੋਈ ਲਿਖਾਈਆ। ਏਹ ਹੁਕਮ
ਮਿਲਣਾ ਨਹੀਂ ਦੋਬਾਰਾ, ਏਕ ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਸੁਣਾਈਆ।

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਅਗੇ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਦੀ ਕਰੇ ਕੋਈ ਨਾ ਚੁਗਲੀ, ਨਿਨਦਿਆ ਵਾਲਾ ਮੁਖ ਨਾ ਕੋਈ ਵਰਖਾਈਆ।

(੨ ਫਗਣ ਸ਼ੈ ਸ ੧)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਵੇਰਖਧੋ, ...

ਵਿਕਾਰ ਵਿਚਚ ਸ਼ਰਅ ਵਿਚਚ ਸ਼ਰੀਅਤ ਵਿਚਚ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚਚ ਨਵੀਅਤ ਵਿਚਚ ਵਲਦੀਅਤ
ਵਿਚਚ ਅਕਲੀਅਤ ਵਿਚਚ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰਧੋ ਇਲਲਤ, ਆਲਮਾਂ ਵਿਚਚ ਫਾਜਲਾਂ ਵਿਚਚ ਵਿਦਵਾਨਾਂ
ਵਿਚਚ ਵਿਜ਼ਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਜ਼ਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਧਿਆਨਾਂ ਵਿਚਚ ਮੇਹਰਬਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਵਿਚਚ ਨਿਸਤਾ
ਵਿਚਚ ਆਪਣਾ ਝਾਵੁ ਲਂਘਾਈਆ। (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈ ਸ ੩)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਟਕੇ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲਦਾ, ਸੀਤਾ ਕਹੇ ਰਾਮ ਕੀ ਕਰਦਾ, ਰਾਮ ਕਹੇ ਭਗਤਾਂ
ਅਗੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਝੋਲੀ ਭਾਹੀਆ। (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ੈ ਸ ੩)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਭਗਤਾਂ ਵਿਚਚ ਭਗਵਨ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਧਾਰ ਚਲਾਈ, ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਵਾਲਿਯੋ ਸੁਣ ਲਜ ਕਨਨ ਲਾਈ,
ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲਾਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਜੁਦਾਈ, ਨਾਰ ਕਨਤ ਸਾਂਝਾ ਮਿਲ ਕੇ ਝਾਵੁ ਲਂਘਾਈਆ। ਸੇਵਾ
ਵਿਚਚ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਈ ਊਣਤਾਈ, ਪਤੀਵਰਤ ਹੋ ਕੇ ਸਾਚਾ ਮਾਰਗ ਦੇਣਾ ਵਰਖਾਈਆ। ਪਤੀ ਨੇ ਕਦੀ
ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਕਸਾਈ, ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਆਪਣੀ ਨਾਰੀ ਨੂੰ ਦਾਏ ਸਤਾਈਆ। (੨੮ ਪੋਹ ਸ਼ ਸ ੩)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸੋ ਸਰੋਤਾ ਜਿਸ ਅੱਤਰ ਅੱਤਰ ਵੜ ਕੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਆਪ ਨਿੱਕਾਰ, ਨਿਰੰਤਰ ਮੰਤਰ ਏਕਾ
ਦਾਏ ਜਣਾਈਆ। ਤਿਸ ਦਾ ਸੁਣਧਾ ਲੇਖੇ ਲਗਗੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਧਰੇ ਪਾਰ, ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ
ਸ਼ਬਦ ਲੇਖਾ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਈ ਚੁਕਾਈਆ। ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰ ਸਦਾ
ਬਲਿਹਾਰ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ ਰਹੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। (੧੫ ਸਾਵਣ
ਸ਼ ਸ਼ ੨)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
 नारद कहे अज्ज मैं खुशीआं विच्च चलावांगा शुरलीआं, शरअ नूं अगग नाल देणा
 सडाईआ। (੬ ਚੇਤ ਸ਼ੈ ਸਂ ੬)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
 ਇੱਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾ ਕੇ ਇੱਸਾਨ, ਹੈਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੈਵਾਨ ਦਿਆਂ ਬਣਾਈਆ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਰਹੇ
 ਨਾ ਜਗਤ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਗ੍ਗਬਰ ਮਿਟ ਜਾਏ ਆਣ, ਸਜਦਾ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸਲਾਮ,
 ਡਣਡਾਵਤ ਬਨਦਨਾ ਨਾ ਕੋਈ ਨਾਮ, ਇਕਕੋ ਹੁਕਮ ਚਲੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਓਸ ਨੂੰ ਮੁਹਮਦਾ ਕਿਆਮਤ
 ਕੈਹਾਂਦਾ ਜਹਾਨ, ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਦਾ ਬਦਲਾਈਆ।

(੨੪ ਮਾਘ ਸ਼ ਸ ੪)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਤੇਰੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਇਕਕੋ ਏਕਾ, ਇਕਕ ਏਕਕਾਰ ਤੇਰੀ ਵਡ ਵਡਧਾਈਆ। ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਦੇਸ਼
 ਪਰਦੇਸ਼ਾ, ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦੀ ਨਾਲ ਜਣਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫਡ਼ਧਾ ਪੇਸ਼ਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ
 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇ ਵਾਲੀ ਵੇਸਵਾ ਫੇਰ ਬਣਾਈਆ। ਮਸਤਕ ਲਿਰਖਦੇ ਵਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ, ਛੇਤੀ ਦਰਸ ਕਰਨ ਕੋਈ
 ਨਾ ਆਈਆ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਲੇ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕ ਪੈ ਗਿਆ ਰੇਸ਼ਾ, ਤਡਫ ਤਡਫ
 ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਵਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ
 ਦੇਣਾ ਵਰਤਾਈਆ। (੧੮—੫੭੩)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
 ਹਰਿ ਬਾਣੀ ਸਾਚਾ ਰੰਗ ਸਾਚੀ ਅੰਮੜੀਏ, ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਆਪ ਚੜ੍ਹਾਇਂਦਾ। ਰੰਗ ਰੰਗੇ ਕਾਧਾ
 ਮਾਟੀ ਝੂਠੀ ਚੰਮੜੀਏ, ਚਮਮ ਦੂਢੀ ਇ਷ਟ ਮਿਟਾਇਂਦਾ। ਕੀਮਤ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਨਾ ਲਾਏ ਪੈਸਾ ਧੇਲਾ
 ਦਮੜੀਏ, ਚਰਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਇਕਕ ਸਿਰਖਾਇਂਦਾ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਧਰ, ਗੁਰਮੁਖ
 ਸਾਜਣ ਸਾਚੇ ਆਪੇ ਵੇਰਵ ਵਰਖਾਇਂਦਾ। (੮-੬੩੪)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

““ਉਹ ਪੈਗ੍ਗਬਰ ਕਾਹਦਾ ਉਹ ਪੀਰ ਕਾਹਦਾ ਉਹ ਪਿਤ ਕਾਹਦਾ ਉਹ ਪੁਤ ਕਾਹਦਾ ਜਿਸ
 ਦਾ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾ ਵਧੇ ਅਗਗਾ, ਸਚ ਵਿਚਕ ਸੁਚ ਨਾ ਕੋਈ ਸਮਾਈਆ।”” (੨੯-੫੪੬)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗੁਰਸਿਰਖ ਉਹ ਨਾ ਆਰਵੀਏ, ਜੋ ਮਾਧਾ ਰਹੇ ਲਪਟਾਏ। ਗੁਰਸਿਰਖ ਉਹ ਨਾ ਆਰਵੀਏ,
 ਜੋ ਤੁਣਾ ਭੁਕਖ ਵਧਾਏ। ਗੁਰਸਿਰਖ ਉਹ ਨਾ ਆਰਵੀਏ, ਜੋ ਜਨ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਵੇਸਵਾ ਰੂਪ ਵਟਾਏ।
 ਗੁਰਸਿਰਖ ਉਹ ਨਾ ਆਰਵੀਏ, ਗੁਰ ਸਾਂਗਤ ਵਿਚਕ ਉਚਚਾ ਬਹਿ ਬਹਿ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟਾਏ। ਜੋਤੀ
 ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਏਕਾ ਤਤ ਰਿਹਾ ਸਮਯਾਏ।

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗੁਰਸਿਰਖ ਉਹ ਨਾ ਆਰਵੀਏ, ਜਿਸ ਆਤਮ ਅੰਤਰ ਨਾ ਇਕਕ ਧਿਆਨ । ਗੁਰਸਿਰਖ ਉਹ ਨਾ ਆਰਵੀਏ, ਜਿਸ ਮਨ ਭਰਧਾ ਮਾਣ ਅਭਿਮਾਣ । ਗੁਰਸਿਰਖ ਉਹ ਨਾ ਆਰਵੀਏ, ਜੋ ਮੰਗੇ ਪੀਣ ਰਖਾਣ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਰਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਆਪੇ ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਸਚ ਪਛਾਣ । (੧੦—੩੫)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗੁਰਸਿਰਖ ਸਚਵਾ ਜਾਣੀਏ, ਜੋ ਭਾਣਾ ਮਨੈ ਕਰਤਾਰ । ਗੁਰਸਿਰਖ ਸਚਵਾ ਜਾਣੀਏ, ਜੋ ਨਾਤਾ ਤੋਡੇ ਜਗਤ ਸੰਸਾਰ । ਗੁਰਸਿਰਖ ਸਚਵਾ ਜਾਣੀਏ, ਗੁਰ ਚਰਨ ਧੂਢੀ ਕਰੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰ । ਗੁਰਸਿਰਖ ਸਚਵਾ ਜਾਣੀਏ, ਗੁਰ ਨਾਉਂ ਕਰੇ ਅਧਾਰ । ਗੁਰਸਿਰਖ ਸਚਵਾ ਜਾਣੀਏ, ਗੁਰ ਅਮ੃ਤ ਮੰਗੇ ਅਮਰ ਭੰਡਾਰ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਦੇਵਣਹਾਰਾ । (੧੦—੩੫)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਇਕਕ ਜੀਰੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਕਕ, ਓਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾ ਬਣੇ ਕੋਈ ਨਾ ਸਿਰਖ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਟਨ ਕੋਟ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਿਮਰਤ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਗਏ ਲਿਰਖ, ਲਿਕਖਿਆਂ ਪਢਿਆਂ ਪ੍ਰਭ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਕੋਈ ਨਾ ਪਾਈਆ । (੨੯-੭੧)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗੋਬਿੰਦ ਆਰਖ ਸੁਣਾਇੰਦਾ, ਚਾਰ ਕੁਣਟ ਜੈਕਾਰ । ਜੋ ਵਰਨ ਬਰਨ ਰਖਾਇੰਦਾ, ਸੋ ਸੁਖ ਨਾ ਮੇਰੇ ਦਰਕਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਕੀਤਾ ਤਲਟਾਇੰਦਾ, ਤਿਸ ਪੁਛੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸਚ ਦਰਬਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਅਮ੃ਤ ਸਿੰਚ ਰਖਨਾ ਝੂਠ ਲਗਾਇੰਦਾ, ਸੋ ਖਾਏ ਜਮ ਕੀ ਮਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਬਾਣਾ ਤਨ ਪਹਨਾਇੰਦਾ, ਸੋ ਤਕਕੇ ਨਾ ਦੂਸਰ ਨਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਕੇਸ ਸੀਸ ਟਿਕਾਇੰਦਾ, ਸੋ ਜਗਦੀਸ ਕਰੇ ਪਾਰ । ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਿਰਖ ਅਰਖਵਾਇੰਦਾ, ਤਿਸ ਏਕ ਰੂਪ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਸੰਸਾਰ । ਗੋਬਿੰਦ ਹਰ ਘਟ ਅੰਦਰ ਡੇਰਾ ਲਾਇੰਦਾ, ਕੋਈ ਘਟ ਨਾ ਦਿਸੇ ਜਿਸ ਸੁਤਾ ਨਾ ਪੈਰ ਪਸਾਰ । ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੋਲਾਂ ਸੁਖ ਭੁਆਇੰਦਾ, ਤਿਸ ਅਗੇ ਮਨੈ ਨਾ ਹਰਿ ਨਿਰੱਕਾਰ । ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਲਿਜੁਗ ਰਖੇਲ ਕਰੇ ਅਪਾਰ । (੧੦—੬੧੩)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਜੋ ਜਨ ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਜਾਣੇ ਭੈਣ ਭਰਾ, ਤਿਸ ਆਪਣਾ ਘੋੜਾ ਫੇਰ ਵਰਖਾਇੰਦਾ । ਜੋ ਗੁਰਸਿਰਖ ਗੁਰਸਿਰਖ ਮਿਲਣ ਦਾ ਰਕਖੇ ਚਾ, ਸਾਚਾ ਨਾਤਾ ਜੋਡ ਜੁਡਾਇੰਦਾ । ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਰਖ ਦੀ ਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਲਏ ਆਪ ਕਮਾ, ਸੇਵਾ ਸੇਵਕਦਾਰ ਆਪ ਹੋ ਜਾਇੰਦਾ । ਫਡ ਫਡ ਬਾਂਹਾਂ ਤੁਧਰ ਲਏ ਚਢਾ,

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

सच सिंघासण आप बहाइंदा । सचरवण्ड दवार खुला, आपणा मन्दर आप वर्खाइंदा । जोती
जोत मेल मिला, आवण जावण पन्ध मुकाइंदा । साचा धर्मी धर्म कमा, निहकरमी कर्म वर्खाइंदा ।

(१०-८४०)

वसारवी उत्ते बचन दरसे सच्चे, सच सच जणाईआ । गुरमुख सो जो धी भैण कोई
ना तकके, जो तकके तिस मिले ना कोई थाईआ । जिस करना प्रेम, सो सतिगुर सरनाई
ढहे, दूजी प्रीती कम्म किसे ना आईआ । (१४-२५८)

घर बहिणा दरसन नैणा, मुखडा नूर नूर दरसाईआ । गुरसिख मन्नणा गुर का कहणा,
भुल्ल कदे ना जाईआ । साध संगत विच्च मिल के बहिणा, हरि संगत हरि का
रूप वर्खाईआ । गुर चरन प्रीती साचा गैहणा, जगत शिंगार ना कोई वडयाईआ । आदि
अन्त भाणा सहणा, हरि भाणे विच्च समाईआ । (१०-६३४)

सतिगुर मिलिआं पंज तत्त काया माटी पुतला फेर बणदा सिरव, शिश आपणा
रूप वटाईआ । अग्गे मेला नाल इक्क, एकंकार रंग चढ़ाईआ । मानस जन्म बाजी लई जित्त,
हार चरनां हेठ दबाईआ । (१६-२६३)

क्योंकि हर इक्क इन्सान के चार वरण हैं :

जब भगवान को याद करता है तो ब्रह्म है।

जब कोई चीज खरीदता है तो खत्री है।

जब जिमींदारी का काम करता है तो वैशय है।

जब टट्टी बैठ कर आपणा आप साफ करता है तो शूद्र हो जाता है।

(चिठीआं विच्चों)

सो गुरमुख सूरा कहीए सन्त, जो सतिगुर सरन सेव कमाइंदा । जिस दा नाम
निधान एका मंत, मंतर अवर ना कोई दृढ़ाइंदा । घर स्वामी हंडौंदा धुर दा कन्त, मालक
खालक खलक विच्च ना कोई बदलाइंदा । (१६-४५५)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕਹੇ ਦੁਨਿਆਂ ਦਾ ਝੂਠਾ ਜਾਣੋ ਰਿਖਤਾ, ਸਗਲਾ ਸਾਂਗ ਨਾ ਕੋਈ ਬਣਾਈਆ। ਸਭ ਨੇ ਕੂੰਚ ਕਰਨਾ ਆਹਿਸਤਾ ਆਹਿਸਤਾ, ਅਗੇ ਪਿਛੇ ਭਜ਼ਣ ਵਾਹੋ ਦਾਹੀਆ। ਇਕ ਅਕਾਲ ਉਤੇ ਕਰ ਲਤ ਸਚਾ ਨਿਸਚਾ, ਜੋ ਨਿਹਚਲ ਧਾਮ ਦੇ ਪੁਚਾਈਆ। ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਦਾ ਮਨੋ ਇ਷ਟਾ, ਗੁਰਦੇਵ ਇਕਕੋ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਜੋ ਅੰਦਰਾਂ ਖੋਲੇ ਦ੃ਢਟਾ, ਦ੃ਢਟੀ ਦੇ ਬਦਲਾਈਆ। ਝਗੜਾ ਮੁਕਾ ਕੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਸ੃ਢਟਾ, ਸ਼੍ਰੇ਷ਟ ਆਪਣਾ ਘਰ ਵਰਖਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਥ੍ਯ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲਹਣਾ ਦੇਣਾ ਦੇ ਚੁਕਾਈਆ। (੧੬—੨੬੭ ੨੬੮)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਿਰਖ ਨਾਲ ਸਿਰਖ ਲੱਡੇ ਹੋਏ ਗਵਾਰ, ਅਮ੃ਤ ਰਸ ਨਾ ਕੋਈ ਚਰਖਾਈਆ। ਜਗਤ ਦੁਹਾਗਣ ਨਾਰ ਵਿਮਚਾਰ, ਜੋ ਬੈਠੀ ਕਨਤ ਮੁਲਾਈਆ। ਆਤਮ ਸੇਜਾ ਨਾ ਸਕੀ ਥਿੰਗਾਰ, ਆਪਣਾ ਘਰ ਨਾ ਆਪ ਸੁਹਾਈਆ। ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਜਾਂ ਨਾ ਸਕੀ ਤਭਾਰ, ਚਤਰਭੁਜ ਨਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਈਆ। ਦਰ ਦਰ ਕੂਕੇ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰ, ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਕੋਈ ਨਾ ਸੁਣਨੇ ਪਾਈਆ। ਏਕਾ ਓਟ ਰਕਖੋ ਨਿਰੱਕਾਰ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗਿਆ ਸਮਯਾਈਆ। ਕਿਸੇ ਦਰ ਨਾ ਮੰਗੋ ਬਣ ਮਿਖਾਰ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚਵ ਘਰ ਆਪਣਾ ਖੋਲ੍ਹ ਖੁਲਾਈਆ। ਜਿਸ ਜਨ ਮਿਲੇ ਆਪ ਨਿਰੱਕਾਰ, ਸ੃ਢਟ ਸਬਾਈ ਪਿਛੇ ਫਿਰੇ ਹਲਕਾਈਆ। ਗੁਰਸਿਰਖ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਤਤੋਂ ਵਾਰ, ਗੁਰ ਤੇਰੀ ਲੋਕਮਾਤ ਕਰੇ ਰੁਸ਼ਨਾਈਆ। ਸਿਰਖੀ ਸਿਦਕ ਸਿਰਖ ਕਰ ਵਿਚਾਰ, ਸਾਰਖੀਆਂ ਪਢ ਪਢ ਨਾ ਵਕਤ ਗਵਾਈਆ। ਵਾਲੋਂ ਨਿਕੀ ਧਾਰੋਂ ਤਿਰਖੀ ਰਕਖੀ ਆਪ ਕਰਤਾਰ, ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਏਹ ਸਮਯਾਈਆ। (੬-੭੭)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਪ੍ਰਭ ਪੂਰਾ ਪਹਲੇ ਤੌਲ ਕੇ, ਫਿਰ ਬਣ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਚੇਰਾ। ਸਚ ਰਸਨਾ ਬਚਨ ਬੋਲ ਕੇ, ਗੁਰਸਿਰਖ ਮੁਲ ਨਾ ਜਾਏ ਮੇਰਾ। ਸਾਚਾ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭ ਰਖੋਲ੍ਹ ਕੇ, ਮਦਿ ਮਾਸ ਨਾ ਆਵੇ ਨੇਰਾ। ਪ੍ਰਭ ਮਾਰੇ ਜਗਤ ਵਰੋਲ ਕੇ, ਭੰਗ ਕਰੇ ਬਚਨ ਜਨ ਕੇਰਾ। ਨਾਮ ਸਚ ਮੋਤੀ ਜਗਤ ਵਰੋਲ ਕੇ, ਵਿਚਵ ਸਾਂਗਤ ਗੁਰ ਲਾਏ ਡੇਰਾ। ਮੁਰਖਾਂ ਕੈਹਿੰਦਾ ਸਤਿ ਬੋਲ ਕੇ, ਕਲਿਜੁਗ ਭੋਲੇ ਨਾ ਸਿਰਖ ਮੇਰਾ। ਜੇ ਜਗਤ ਮੁਲੇਖਾ ਮੁਲਣਾ, ਗੁਰਸਿਰਖ ਨਾ ਬਣਨਾ। ਜੇ ਪੂਰੇ ਤੌਲ ਨਾ ਤੁਲਣਾ, ਦੁਃਖ ਮਦਿ ਮਾਸ ਦਾ ਜਰਨਾ। ਜੇ ਕਲਿਜੁਗ ਨਹੀਂ ਜੇ ਰੁਲਣਾ, ਗੁਰ ਚਰਨ ਲਾਗ ਕਲ ਤਰਨਾ। ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੱਧ ਅਡੋਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਡੁਲਣਾ, ਗੁਰਸਿਰਖ ਅਡੋਲ ਜਗਤ ਵਿਚਵ ਕਰਨਾ। ਗੁਰਸਿਰਖ ਗੁਰਮੁਖ ਏਕ ਰੱਖ, ਵਿਚਵ ਪ੍ਰਭ ਜੋਤ ਜਗਾਈ। ਸਿਰਖ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਵ ਕਲਿਜੁਗ, ਪ੍ਰਭ ਨਾਉਂ ਕਲਾਂਕ ਨਾ ਲਾਇਣਾ। (੧੫ ਚੇਤ ੨੦੦੮)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਨ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਆਪ ਪਾਈ ਸੂਝਾ, ਤੁਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਤੁਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪੇ ਗਿਆ ਝੂਜ, ਪੰਚਮ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਚ ਪਰਪੰਚ ਕਰੇ ਨਾ ਕੋਈ ਲੜਾਈਆ। ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਗੁਰਸਿਰਖਾਂ ਜਨ ਭਗਤੀ ਸਾਚੇ ਸਨ੍ਤੋ ਸਤਿਗੁਰ ਮੰਜਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹਫੂਦ, ਜਗਤ ਵੱਡ ਨਾ ਕੋਈ ਵੰਡਾਈਆ।

(੧੬—੮੦੩)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਗੁਰਸਿਰਖ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ, ਜੇ ਭਾਣੇ ਚਲਿਆ। ਗੁਰਸਿਰਖ ਵਿਚਿ ਵਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਭੂਪ ਹੈ, ਕਲਿਜੁਗ
ਬਿਲਲਾਏ ਮੂਲ ਨਾ ਹਲਿਆ। ਸਾਚਾ ਸਿਰਖ ਮੇਰਾ ਸੱਤ੍ਰਥ ਹੈ, ਅੱਤ ਕਾਲ ਸਚਰਖਣਡ ਦਰ ਮਲਿਆ।

(੧੩ ਚੇਤ ੨੦੦੮ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਰਪਾ ਸਾਚੀ ਸੂਰਤ, ਰੂਪ ਰੰਗ ਰੇਖ ਬਾਹਰ ਨਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ।

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਛੁਰਾ ਕਹੇ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਤਿਕਰਵਾ, ਤਿਕਰੀ ਧਾਰ ਜਣਾਈਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਲੇਖ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ
ਨੇ ਲਿਖਾ, ਅਗੇ ਹੋ ਨਾ ਕੋਈ ਅਟਕਾਈਆ। ਜੇਹੜਾ ਧਰਮ ਦੀ ਧਾਰ ਵਿਚਿ ਪੂਰਾ ਦਿਸੇ ਨਾ ਸਿਕਰਵਾ,
ਸਿਕਰਖ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਨਾ ਕੋਈ ਸਮਾਈਆ। ਉਸ ਦਾ ਸਦੀ ਚੌਧਰੀਂ ਅੱਤਮ ਨਿਕਲੇ ਸਿਫ਼ਾ, ਸਿਫ਼ੇਬਾਜੀ
ਖਲਕ ਖੁਦਾਈਆ। ਕੀਮਤ ਪੈਣੀ ਨਹੀਂ ਪਥਰ ਝੜ੍ਹਾਂ, ਮੜ੍ਹੀ ਗੇਰ ਰੰਗ ਨਾ ਕੋਈ ਰੰਗਾਈਆ। ਜੋਤੀ
ਜੋਤ ਸੱਤ੍ਰਥ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚ ਦੀ ਖੇਲ ਆਪ ਰਿਖਲਾਈਆ।
(੨੪ ਮਾਘ ਸ਼ੈ ਸਂ ੭)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਇਤਨਾ ਹੀ ਹੈ ਮਗਰ ਰਹਿਤ ਕਠਿਨ ਹੈ ਜੀ। ਮਾਸ ਸ਼ਰਾਬ ਤਜੌਣਾ,
ਜਗਤ ਦੇ ਮੇਹਣੇ ਝਾਲਿਣੇ, ਲੋਕ ਲਜ਼ਯਾ ਤਾਗਣੀ, ਆਤਮ ਸੁਰਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਕੇ ਜਗੈਣੀ।
(ਚਿਠੀਆਂ ਵਿਚੋਂ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਿਸ ਜੀਵ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮਨਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮ ਦੇ ਸਵਾਂਗ ਨੂੰ ਵੇਰਵ ਕੇ
ਡੋਲੇ ਨਾ ਅਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਤਾਹਨੇ ਮੇਹਣੇ ਨੂੰ ਸਤਿ ਕਰ ਮਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਪਾਰ ਦੀ ਧਾਰ
ਦੇ ਵੈਰਾਗ ਵਿਚਿ ਕਮਲੇ ਰਮਲੇ ਤੇ ਝਾਲੇ ਹੋ ਜਾਈਏ, ਫੇਰ ਵੀ ਧਨ੍ਨ ਧਨ੍ਨ ਹੈ ਗੁਰਸਿਰਖ, ਏਹ
ਗੁਰਸਿਕਰੀ ਦੀ ਧਾਰ ਹੈ। (ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਬਚਨਾਂ ਚੋਂ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਇਕ ਗਲਲ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੇ ਨਾ ਉਹ ਢੁਕੇ ਵਿਚਿ ਸੰਸਾਰ, ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚ
ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਉਹ ਇਕ ਗਲਲ ਏਹ ਸਦਾ ਸਦਾ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਕਰੋ ਨਿਮਸਕਾਰ, ਡਣਡਾਵਤ
ਵਿਚਿ ਓਸੇ ਨੂੰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ। (੨੪-੭੬੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤਿਗੁਰ ਸੂਰਤ ਜਗਤ ਨਹੀਂ ਧਾਰਾ, ਵੇਰਵ ਵੇਰਵ ਨਾ ਕੋਈ ਸਮਯਾਈਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਰਖੇਲ ਅਗਮਮ
ਅਗੋਚਰ ਅਗਮਮ ਅਪਾਰਾ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਆਪਣਾ ਭੇਵ ਚੁਕਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ
ਸਰਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਗਾਯਾ ਤੂੰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾਤਾਰਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਤਾਰ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਹਿਲਾਈਆ।
ਉਹ ਭੇਵ ਅਮੇਦਾ ਰਖੋਲੇ ਰਖੋਲਣਹਾਰਾ, ਅਨਭਵ ਦ੃਷ਟੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਏ ਸਮਯਾਈਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਸੂਰਤ
ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਧਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਪਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿ ਹੋਏ ਉਜਿਆਰਾ, ਨੂਰ ਨੁਰਾਨਾ ਡਗਮਗਾਈਆ।

(੨੩-੧੨੯)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤਿਗੁਰ ਸੂਰਤ ਸਤਿਗੁਰ ਸੂਰਤ ਬਡੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਭਦੀ, ਲਭ ਲਭ ਥਕਕੀ ਜਗਤ ਲੋਕਾਈਆ।
ਉਹ ਰਖੇਲ ਅਗਮਮੇ ਰਥ ਦੀ, ਜੋ ਨੂਰ ਨੁਰਾਨਾ ਧੁਰਦਰਗਾਹੀਆ। ਉਹਦੀ ਕੋਈ ਕਾਧਾ ਨਹੀਂ ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ
ਕਵਦ ਦੀ, ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇਕ ਅਖਵਾਈਆ। ਉਹ ਵਛ੍ਹਾਂ ਟੁਕੁਕਾਂ ਨਹੀਂ ਬਧਦੀ, ਕਤਲਗਾਹ
ਵਿਚਿ ਕਤਲ ਨਾ ਕੋਈ ਕਰਾਈਆ। ਉਹ ਬਧੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਮ ਹਧਾ ਲਜ ਦੀ, ਲਜ਼ਯਾ
ਵਿਚਿ ਕਦੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਉਹ ਜੁਗ ਚੌਕੜੀ ਲਰਖ ਚੁਰਾਸੀ ਅੰਦਰ ਫਬਦੀ, ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਭੇਰਾ
ਲਾਈਆ। ਉਹ ਭਰੀ ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ ਮਦਿ ਦੀ, ਸਧੁਰ ਧੁਨ ਦਏ ਸੁਣਾਈਆ। ਉਹ ਸੂਰਤ ਬਿਨ ਤਿਸ
ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੋਤ ਹੋ ਨਾ ਜਗਦੀ, ਜਾਗਰਤ ਜੋਤ ਨਾ ਕੋਈ ਦਰਸਾਈਆ।

(੨੩-੧੨੯)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸ਼ਬਦੀ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਆ ਗਏ ਧੇਰੇ, ਅਗੇ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਈ ਛੁਡਾਈਆ। ਧਰਮ ਰਾਜ ਦੇ ਅਗੇ
ਢਹ ਢਹ ਹੋਣੇ ਫੇਰੇ, ਫੇਰੀ ਅਵਰ ਨਾ ਕੋਈ ਲਗਾਈਆ। ਜੇ ਪੁਛੇ ਕੋਈ ਕੇਹੜੇ ਕੇਹੜੇ, ਜੋ ਬਿਨਾ
ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੇ ਇਓਂ ਰਹੇ ਮਨਾਈਆ। (੧੬-੧੨੯)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਇਕ ਵਸੇ ਹਰਿ ਹਰ ਥਾਉੰ, ਆਤਮ ਖੋਜੋ ਭਾਈ। ਦੂਸਰ ਕੋਈ ਦਿਸੇ ਨਾ, ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ
ਜੋਤ ਰਘੁਰਾਈ। (੧੬ ਹਾਫ਼ ੨੦੧੧ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਏ ਧਰਨੀਏ,

ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ :

ਜੋਤੀ ਆਤਮਾ ਜੋਤ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੋ ਸਰਬ ਆਤਮਾ ਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਔਰ ਜੋਤ ਸਰੂਪ
ਹੈ। ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਤਨ ਨਹੀਂ ਵਜੁਦ ਨਹੀਂ ਮਾਟੀ ਖਾਕ ਨਹੀਂ, ਔਰ ਤਿਸੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ, ਜੋਤ
ਸਰੂਪ ਨੂੰ, ਨਿਹਕਲਿੰਕ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਹਕਲਿੰਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
महाराज शेर सिंघ विष्णुं भगवान :

जेहडा परमात्मा जोत सरूप निहकलंक है, उह ही सारयां दा महाराज ते सारयां दा पातशाह है। उह ही सारयां नूं भय विच्च रक्खण वाली समरथ ताकत है। उह ही सारयां दी पालणा करन वाला है विष्णुं रूप हो के और अन्त तक रहण वाला भगवान वी है। (सतिगुरां दुआरा कीते अरथां चों)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
शब्द गुरू नाता नाल देह, देह शब्द गुरू अखवाईआ । निरगुण सरगुण लगे नेंह, दो जहान वज्जे वधाईआ । जिस वेले तन माटी हो जाए खेह, मङ्गी गोर विच्च समाईआ । सतिगुर शब्द फेर वी भगतां उत्ते बररव आपणा मेंह, मेघ अमृत आप बरसाईआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, देह शब्द जोत मिल के आपणी कार कमाईआ । (१६-६४३)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
बिना प्रभू दी किरपा तों ध्यान धरया ना जाए विच्च काया बुत्त, काअबे सारे रोवण मारन धाहीआ । (२३-१८०)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
””जेहडे आशक हो गए धुर दे रब्ब दे, दूजा इष्ट ना कोई मनाईआ । तूं ही तूं ही करके सद्दे, अन्तर आत्म ध्यान लगाईआ ।”” (२७-४६६)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
तुसीं बेनन्तीआं रोज करो ते सतिगुरू दी तुहाडे अग्गे इक्क अर्ज, इक्को वार सुणाईआ । सारयां बोलणा जोर नाल गरज, बिनां प्रभू तों सीस ना किसे झुकाईआ ।
(२७ पोह श स ५)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
ओए जन भगतो, बेड़ी कहे, मेरी मन्न लिओ अर्ज, बेनन्ती कर के सीस निवाईआ । तुहानूं लोड नहीं रही जगत क्रिया दी, तुसां सोहँ महाराज शेर सिंघ विष्णुं भगवान दी इक्को गाउणी तर्ज, तरीका प्रभ ने दिता समझाईआ । (२७ पोह शै स ७ रात)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ओ प्रभू तेरा किडा वड्हा जेरा, जेरज अंड विच्च वड़ के आपणा आप छुपाईआ। जिस नूं तूं भेज्या उह सीने ते हथ मार के कैहंदा गिआ सभ कुछ मेरा, मुरीदो सिखो मैं ही तुहाड्हा पिता माईआ। उह पिता ना मन्नणा जो गुरू अवतार पैगम्बर अन्त हो गिआ खाक दा ढेरा, तन वजूद वेरव के सारे रोवण मारन धाहीआ। (२७ पोह शै स ७ रात नूं)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

मन्दर मस्जिद मठ शिवदवाले सीस ना किसे झुकावणा, काया मन्दर अंदर आपणे सच्चा गुरुद्वार।

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

बिना गुरसिखां सतिगुर दी सारे करदे बदनामी, जो पढ़ के सुण के रस्ता जाण भुलाईआ। उह गुरमुख नहीं गुरू घर दे हरामी, नादी सुत ना कोई अखवाईआ।

(१६-१२६)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

पुरख अकाला दीन दयाला जिस ने आपणी करनी अज्ज तकक नहीं दिती किसे अगे वेच, वणजारा नजर कोई ना आईआ। जद आया ते रकरव के आपणी सेध, निशाने आपणे गिआ चलाईआ। पुरख अकाल सच्चा सतिगुरू नहीं कोई बक्करी भेड, वाडे विच्च फड़ के जिथ्थे कोई चाहे ओथे बन्द कराईआ। एह ओस प्रभू दी खेड, जो जुग जुग आपणे हथ रखवाईआ। (५ कत्तक शै सं ५ वरकशाप विच)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

चिढ़ी चिढ़ा कहे ओए राम आ के दे दे शहादत, तेरी ओट तकाईआ। साड़ी लेखे लग्गी इबादत, पिछली तेरी वंड वंडाईआ। प्रभू नूं कहो आपण्यां भगतां दी बदल दे आदत, बिना प्रभू दे सीस ना किसे झुकाईआ। करदे सच सखावत, रैहमत नाम वरताईआ। इकक दूजे दी छड़ देण अदावत, घर घर ना कोई लड़ाईआ। (२९-१०२२)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

कत्तक कहे सदी चौधवीं दे मनुशां नालों चंगे ढोर, जो खा पी के प्रभ दा शुकर मनाईआ।

(१ कत्तक शै सं ५)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

धुर ਫਰਮਾਣਾ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਬਦੀ ਸਮਝੇ ਨਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ, ਵਿਦਾ ਵਿਚਚ ਜਗਤ ਵਡਯਾਈਆ।
ਪੈਗਗਬਰਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਪਢਨ ਕਲਾਮ, ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ ਦਾ ਕਲਮਾ ਸੁਣਨ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ।
ਪਤਥਰਾਂ ਵਾਲਾ ਤਤਾਂ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੂਜਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਮ, ਹਰ ਘਟ ਵਸ਼ਸਥਾ ਰਾਮ ਨਾ ਕੋਈ ਮਨਾਈਆ।

(੧੬-੩੩੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸੱਤ ਰੰਗ ਕਹਣ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਜੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਸਚ ਪ੍ਰੀਤ, ਮੈਨੂੰ ਦਿਉ ਜਣਾਈਆ। ਤਹ
ਰਹੇ ਨਾ ਸਾਂਗਤ ਬੀਚ, ਪਲਲ੍ਹੁ ਜਾਏ ਛੁਡਾਈਆ। ਸੋਹੱਤ ਰਸਨ ਨਾ ਗਾਏ ਸੁਹਾਗੀ ਗੀਤ, ਢੋਲਾ ਧੁਰਦਰਗਾਹੀਆ।
ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਨਹੀਂ ਏਹ ਬਖ਼ੀਸ਼, ਤਹ ਮੁਰਖਡਾ ਲਤ ਭਵਾਈਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਜਾਨਦਿਆਂ ਦੀ
ਦੇਵੇ ਠੋਕ ਪੀਠ, ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਕਹ ਕੇ ਦਾਏ ਸੁਣਾਈਆ। ਤੁਹਾਡ੍ਹਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਤਕਕਧਾ ਠੀਕ, ਠਾਕਰ ਨਾਲੋਂ
ਹੋਈ ਜੁਦਾਈਆ। (੨੯-੨੯੪)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸੋਧਾ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਈ ਅੰਜਾਣ, ਬੁਧੀ ਬਿਬੇਕ ਦਿਆਂ ਬਣਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਤਥਰਾਂ ਇਛ੍ਹਾਂ
ਕਾਗਜਾਂ ਨੂੰ ਮਨਨਿਆਂ ਭਗਵਾਨ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿਆਂ ਸਜਾਈਆ। (੧੮-੫੭੯)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਕਿਹਦੀ ਕਰੋਗੇ ਪ੍ਰੂਜਾ, ਕੀ ਸਿਲ ਪ੍ਰੂਜਸ ਝਾਣ ਲੰਘਾਈਆ। ਕੀ
ਇ਷ਟ ਮਨੋਗੇ ਦੂਜਾ, ਪਤਥਰਾਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ। ਕੀ ਗੁਰੂ ਮਨੋਗੇ ਪੱਜ ਭੂਤਾ, ਜੋ ਜਸ਼ੇ
ਅੱਤ ਮਰ ਜਾਈਆ। ਕੀ ਦੀਨਾਂ ਮਜ਼ਬਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵੇਰਖੋਗੇ ਕੂਚਾ, ਦਰ ਦਰ ਅਲਰਵ ਜਗਾਈਆ।
ਕੀ ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਂਗਲੀਂ ਲਭੇ ਢੂਂਡਾ, ਤਚੇ ਟਿਲਲਿਆਂ ਵੇਰਖ ਵਰਵਾਈਆ। (੨੯-੧੦੫੩)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਨ ਭਗਤੋ ਤੁਸਾਂ ਪਿਛਲੀ ਕੀਤੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਾਂ ਕਢੁਣੀ ਅਮ੃ਤ ਵੇਲੇ ਸਾਰਧਾਂ ਨੇ ਕਰ
ਲੈਣੀ ਦਾਤਨ, ਪਿਛਲਾ ਲੇਖਾ ਰਹੇ ਨਾ ਰਾਈਆ। (੧ ਚੇਤ ਸ਼ੈ ਸਂ ੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਕੂੜੀ ਕ੍ਰਿਧਾ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਫਸੇ, ਪ੍ਰਭ ਮੁਲਲਿਆ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ। ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ
ਦ੍ਰਾਪਰ ਕਲਿਜੁਗ ਸਿਲ ਪਾਥਰ ਪਾਣੀ ਮਿਟੀ ਕਲਮ ਸ਼ਾਹੀ ਟੇਕਦੇ ਰਹੇ ਸਥਥੇ, ਮਸ਼ਕ ਹਰਿ ਨਾ
ਕੋਈ ਨਿਵਾਈਆ। ਕਲਿਜੁਗ ਅੱਤਮ ਮਿਲਦੇ ਧਕਕੇ, ਧਕਕਾ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਲਗਾਈਆ। (੧੪-੫੨੬)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੁਹਮਦ ਗੌਣਾ, ਤਿਸ ਜਹਿਮਤ ਦੇ ਵਰਖਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਈਸਾ ਮੂਸਾ ਸਾਂਗ ਨਿਮੈਣਾ, ਤਿਸ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਮੁਕਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕ੃ਣ ਧਯੋਣਾ, ਤਿਸ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਗੇੜਾ ਗੇਡੇ ਵਿਚਕ ਭਵਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਰਾਮ ਦਸਰਥ ਬੇਟਾ ਇਕ ਧਯੋਣਾ, ਤਿਸ ਜੂਨੀ ਜੂਨ ਭਵਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਰਾਮ ਰਮਈਆ ਏਕਾ ਪੈਣਾ, ਸੋ ਲਕਖ ਚੁਰਾਸੀ ਪਾਰ ਕਰਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਾਨਕ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਧਯੋਣਾ, ਤਿਸ ਦੇਵੇ ਫੜ ਸਜਾਈਆ। ਗੋਬਿੰਦ ਕਹੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਇਕ ਮਨੈਣਾ, ਦੂਸਰ ਓਟ ਨਾ ਕੋਈ ਤਕਾਈਆ। (੧੦-੮੧੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

झਾਗਢਾ ਸੁਕਕ ਜਾਏ ਕਾਅਬੇ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ ਦਾ, ਸ਼ਿਵਦਵਾਲਾ ਮਨਦਰ ਮਠ ਸੀਸ ਨਾ ਕੋਈ ਝੁਕਾਈਆ। ਸਚ ਸਿੱਧਾਸਣ ਪੁਰਖ ਅਭਿਨਾਸ਼ਣ ਇਕਕੋ ਸਜਦਾ, ਸਜਦਿਆਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇ ਸੁਕਾਈਆ।

(੧੬-੧੬੮)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸੀਸ ਕਹੇ ਉਹ ਪਗਢੀਏ ਆ ਜਾ ਮੇਰੇ ਤੱਤੇ, ਲਜ਼ਯਾ ਰਕਖਣੀ ਚਾਈ ਚਾਈਆ। ਮੇਰੇ ਭਾਗ ਜਾਗ ਪੇ ਸੁਤੇ, ਸੁਤਿਆਂ ਲਿਆ ਉਠਾਈਆ। ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਵਿਚਕ ਜੁਸ਼ੇ, ਜਮੀਰ ਵਜੀ ਵਧਾਈਆ। ਸੀਸ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸੁਗੰਧ ਖਾਵਾਂ ਦੂਸਰ ਅਗੇ ਕਦੇ ਨਾ ਝੁਕਕੇ, ਜੇ ਲਥਥ ਜਾਵੇ ਸੀ ਨਾ ਕਦੇ ਸੁਣਾਈਆ। ਅਜ਼ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਭ ਦੇ ਪੈਂਡੇ ਸੁਕਕੇ, ਅਵਤਾਰ ਪੈਗਗਬਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਤਾ ਦਿਤਾ ਤੁਝਾਈਆ।

(੨੨-੬੯੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਨ ਭਗਤੀ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ ਕੂੜ ਕੁਡਿਆਰਾ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ, ਸਰਅ ਸਚ ਦੀ ਸਚ ਨਾਲੋਂ ਤੁਝਾਈਆ। ਫੇਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੱਖਰ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੁਲਲਿਆਂ, ਚੁਰਾਸੀ ਦਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪੇ ਭੁਗਤਾਣ, ਅਗੇ ਹੋ ਨਾ ਕੋਈ ਛੁਝਾਈਆ। (੨੨-੨੮੭)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਲੋਗੇ ਰਾਮ ਪਛਾਣੇ, ਕਬੀਰ ਕੂਕੇ ਦੇ ਦੁਹਾਈਆ। ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਰਾਮ ਜਾਣੇ, ਬਾਹਿਰ ਲਾਭੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਥਾਈਆ। ਏਕਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚਾ ਚਰਨ ਕੱਵਲ ਧਿਆਨੇ, ਧਰਤ ਧਵਲ ਦੇ ਵਡਿਆਈਆ। ਗੁਰ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲੇ ਬਬਾਣੇ, ਸਾਚੇ ਰਾਮ ਲਾਏ ਮਿਲਾਈਆ। (੬-੬੫੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਹਰਿ ਕਾ ਮਨਦਰ ਅਪਰ ਅਪਾਰ, ਦਿਸ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਲਕਖ ਚੁਰਾਸੀ ਇਣਾਂ ਪਤਥਰਾਂ ਅਗੇ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰ, ਨਿਰਗੁਣ ਇਣਾਂ ਨਾ ਕੋਈ ਮਨਾਈਆ। ਗ੍ਰਨਥੀ ਪਨਥੀ ਹੋਏ ਬੇਹਾਲ, ਗੋਬਿੰਦ ਨਜਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। (੧੦-੭੬੪)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

दर घर साचे गावणा, हरि पातशाह सुल्तान। सति पुरख निरँजण इकक मनावणा,
अबिनाशी करता दो जहान। दूसर सीस ना किसे झुकावणा, अन्तम मिटे सर्ब निशान।
पुरख अकाल एका नजरी आवणा, चार वरनां इकक ज्ञान। एका इष्ट ध्यान लगावणा, साचा
इष्ट श्री भगवान। पत्थर कागज किसे ना पार लंघावणा, गा गा थकके वेद पुरान। अज्जील
कुरानां एह समझावणा, साचा नबी देवे सच्चा इकक ईमान। (६-४४७)

पुरख अकाल नूं छड्ठ के सृष्टी मन्दी पत्थर इट्ठां, पाहना सीस निवाईआ। अन्त
सभ दा कागज कोरा ते लेखा चिटा, प्रभ दे लेखे विच्च ना आईआ। (९ कत्तक शे सं ५)

मानस जाति होई पशू ढोर डंगर, जो प्रभू नूं गए भुलाईआ। नौं दवारे मूल
ना लँधण, सुखमन ईडा पिंगल पन्ध ना कोई चुकाईआ। हउमे हंगता ढाहे कोई ना कंधन,
दूर्ई द्वैत ना कोई मिटाईआ। तूं मेरा मैं तेरा गाए कोई ना छन्दन, आत्म परमात्म ना
कोई सुणाईआ। इकक पुरख अकाल नूं करे कोई ना बन्दन, मन्दर मस्जिद शिवदुआले
मठ गुरुद्वारे सारे सीस निवाईआ। (२२-२६७)

एसे कर के गुरु ग्रंथ दी गाथा दिती दस्स, दहि दिशा दिता समझाईआ। एस तों
पढयां सुणयां मार्ग मिलदा जिथ्ये मिले पुरख समरथ, ओस मंजल चढ़ के गुरमुखो दर्शन
लैणा पाईआ। जे ऐवें खाली टेकी जाओ मथ्थ, मथ्ये टेक्कयां हत्थ कुछ ना आईआ।
(५ अस्सू शे स ५)

भैणां भाईआ ताईं सुणाओ, पिछली भुल्ल चल बख्खाओ, निहकलंक कल आया जामा
पा के। सोहँ शब्द ढोल वजाओ, कलिजुग जीवां कन्न सुणाओ, आपणी रसना खेल
करा के। शब्द अमृत घोल पिलाओ। साची दरगाह गुरसिरव माण पाओ। आप तरे
कुटंब तारया अवरे होर तराओ। पंज जेठ पए ठंड, वरे गंडु गुर घर मनाओ। महाराज
शेर सिंघ सतिगुर साचा, कर दरस अमरा पद पाओ। (९ माघ २००६ बि)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
हरि संगत तेरा प्यार हरि पी पी रज्जणा, आपणी तृष्णा भुकरव मिटाईआ। अन्तम पड़दा तेरा लोकमात प्रभ कज्जणा, नाम दोशाला उपर पाईआ। (७-३९३)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

सतिगुर शब्द कहे ऐवे ना करयो हूं हूं होके नाल सुणाईआ। जिन्हां चिर मैं विच्छ ना मिले तूं तूं मैं तूं विच्छ समाईआ। तुहाड्हा खुशी ना होवे लूं लूं घर वज्जे ना सच वधाईआ। ओन्हां चिर प्रभ दे दवारे दी कदे ना भुल्लया जूह, अगे पिच्छे कदम ना कोई टिकाईआ। जे मथ्ये टेकणे ते कोटन कोट बाहर वेखयो गुरु, घर घर बैठे डेरे लाईआ। जे आत्म हो के परमात्म नाल जाओ छूह, फिर शर्म हया रहे ना राईआ। आपणे घर दी तुहानुं आपे दस्स दए सूह, इशारे नाल दृढाईआ। जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, सोहणी कार कमाईआ। (१६—६५)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

काया मन्दर अंदर दिसे कोई ना सतिगुर शब्द सद्दा, रसना पढ़ पढ़ सारे ढोले जगत सुणाईआ। (२२-१४२)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

प्रहलाद कहे मैं कलिजुग वेख्या कूड़ा, प्रभू काहनुं दिता वरवाईआ। मैं मंगण वाला तेरी चरन धूड़ा, बिन तेरे दरस कोई ना पाईआ। तूं मैनुं वरवा दिता लोकी मन्दे ऊऱ्हा ऐडा, अकर्वां पत्थरां सीस निवाईआ। पुररव अकाल तैनुं बणा के चूड़ा, घर विच्छों सभ ने दिता कछुआईआ। तेरा तक्क के खुश नहीं कोई नूरा, पढ़ पढ़ विद्या ढोले जगत सुणाईआ।
(२१ चेत शै स ४)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

एका धाम अकड्हे बहणा, दोए मूरती एका जोत जगाइंदा। गुर संगत गुर मन्नणा कहणा, दे मत आप समझाइंदा। कलिजुग माया विच्छ ना वहणा, गुर पूरा पार कराइंदा। लकरव चुरासी भाणा सहणा पैणा, ना कोई मेट मिटाइंदा। अन्तम नाता तुटे मात पित भाई भैणा, साक सज्जण ना कोई बचाइंदा। (०७-५९-५२)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

गुर संगत वड्ही वड्हिआई विच्छ संसार है। सारे रल मिल बहिणा भैणा भाई, ना बणना जीव गवार है। (०४ ६५)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

धंदिआं विच्च गाओ जस , बंदिआं विच्चों बन्दगी इकको भाईआ । गंदिआं विच्चों पिछे जाओ हट, पल्लू आपणा आप छुडाईआ । मन नीवां कर के जाओ ढठू, ढब्बयां लज्जया कोई ना आईआ । माणस देही साचा सौदा दमडे लउ वट्ठ, काची माटी अन्त कम्म किसे ना आईआ । (१४-४९६)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

साचा तत्त शब्द गुर ज्ञान, गहर गम्भीर वड्डी वडयाईआ । मूरख मूड बणाए चतर सुजान, जो जन बैठे ध्यान लगाईआ । (१०-८९)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

कलिजुग कहे, गोबिन्द किहा, जे मन्यो ते मनओ पुरख अबिनाशी, बिना पुरख अकाल दे सीस ना कोई निवाईआ । (२९-१५४)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

एका धाम अकड्हे बहिणा, दोए मूरती एका जोत जगाइंदा । गुर संगत गुर मन्नणा कहणा, दे मत आप समझाइंदा । कलिजुग माया विच्च ना वहणा, गुर पूरा पार कराइंदा । लकरव चुरासी भाणा सैहणा पैणा, ना कोई मेट मिटाइंदा । अन्तम नाता तुटे मात पित भाई भैणा, साक सज्जण ना कोई बचाइंदा । (०७-५९-५२)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

गुरसिख गुरसिख किसे नाल करे ना कोई धोरवा, सच सुच इकक समझाईआ । माणस जन्म प्रभ मिलण दा मौका, लकरव चुरासी विच्चों नजरी आईआ । कूड़ी क्रिया अंदर ना होणा थोथा, होछी मत ना कोई वड्डिआईआ । (१५-८९)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

गुरमत वेरव सज्जण सुहेले, सो सज्जण आप जणाइंदा । आत्म परमात्म जुग जुग मेले, जुग करता आप जणाइंदा । प्रभ दे नाम जपण तों जेहडे वेहले, ओन्हां झागडे विच्च ररवाइंदा । अचरज रवेल पारब्रह्म प्रभ खेले, गुरमुख मनमुख दोवें धार चलाइंदा ।

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

गुर का रूप आदि जुगादि इक्क, निरगुण नूर रुशनाईआ। बाहरों पंज तत्त्व चोला रिहा दिस, हड्ड मास नाड़ी रत्त ना कोई वडयाईआ। अन्तर आत्मा दर्शन पाया जिस, बाहर वेरवण कोई ना जाईआ। जगत लबास कलिजुग वन्डया हिस, हिसा शहनशाही समझाईआ। जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, आदि जुगादि गुरदेव इक्को रंग वरखाईआ। (१२-७७५)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

साचा अमृत हरि वरताए, अमृत बरखा लाईआ। अमृत नीर आप हो जाए, गुरमुख दुँध विच्च समाईआ। गुरमुख दुध नजरी आए, गुर पूरा नीर दिस ना आईआ। जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी जोत धर, हाढ़ सतारां हरि संगत एका रंग रंगाईआ। (७-३९४)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

साचा हुक्म सुणो हरि संगत, सच सच समझाईआ। अग्गे वेरवणा नहीं कोई पंडत, किस्मत हत्थ ना किसे फड़ाईआ। सीस निवाउणा नहीं किसे सन्त, जो विद्या ढोले गाईआ। आसा रक्खणी नहीं स्वर्ग जन्नत, बहिश्त कम्म किसे ना आईआ। पिछला ढोला नहीं गाउणा मन्नत, पूजा पाठ ना कोई जणाईआ। पुरख अकाल मनाउणा इक्को कन्त, जो गुर अवतार पैगंबरां रिहा पहुंचाईआ। (९ चेत श स ४)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

गुरसिख गुरसिख दी चुगली निन्दया ना करनी भूल, सच सुच्च झोली पाइंदा। प्रभ मिलण दा इक्को असूल, गुरसिख असलीयत रूप वटाइंदा। जो सतिगुर बचन करे कबूल, सो गुरसिख हरि संगत सेव कमाइंदा। (१३-६६६)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

सो वड्डा जिस प्रभ जोत जगाए। सो वड्डा जिस भरम चुकाए। सो वड्डा जिस सोहँ शब्द सुणाए। सो वड्डा जिस गोङ्ग ज्ञान खुलाए। सो वड्डा जिस रंगण नाम चढ़ाए। सो वड्डा जिस प्रभ दरस दिखाए। सो वड्डा जिस प्रभ चरनीं लाए। सो वड्डा जिस जन्म जन्म दी सोझी पाए। सो वड्डा जिस भिक्खया नाम दी पाए। सो वड्डा जिस प्रभ कर्म कमाए। सो वड्डा जिस नर नरायण माण दवाए। सो वड्डा जो संगत रल जाए। सो वड्डा जो चरन कँवल विच्च सेव कमाए। सो वड्डा जिस महाराज शेर सिंघ सिर हत्थ रखाए। (५ जेठ-२००७ बि)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਅੰਤਰ ਹਰਿ ਨਿਵਾਸ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਆਤਮ ਸਚ ਧਰਵਾਸ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਦੇਵੇ ਦਰਸ ਪੁਰਖ ਅਵਿਨਾਸ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਥ੍ਯ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਆਪੇ ਰਖੇਲੇ ਰਖੇਲ ਤਮਾਸ।

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਉਹ ਪਰਮਾਤਮਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਜੁਗ ਚੌਕੜੀਆਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਤੇ ਬਣਾਈਆ ਹੋਈਆਂ ਨੇ ਉਹ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਇੱਨਸਾਨ ਨਾਲ ਤੇ ਬੁਝਿ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਤੇ ਅਕਲ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗਲ਼ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪ੍ਰਭੂ, ਉਹਦਾ ਇਕਕ ਮਸ਼ਵਰਾ ਹੈ ਸਲਾਹ ਹੈ ਦਲੀਲ ਹੈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਕਰਨੀ ਦਾ ਕਰਤਵ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਖੇਲ ਰਖੇਲਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇਹੜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕਦੇ ਜਮਧਾ ਮਰਯਾ ਤੇ ਨਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਯਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ। (ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚੋਂ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਇਕਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਿਧੋਂ ਰਹੇ ਲੜ, ਮਨਮਤ ਕਰੇ ਲੜਾਈਆ। ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਭੋਰੀ ਲਤ ਫੜ, ਮਨਮਤੀ ਦਿਉ ਤਜਾਈਆ। ਸਾਚੇ ਪੌਡੇ ਜਾਓ ਚਢ, ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਗਿਆ ਸਮਯਾਈਆ। ਜੀਂਵਦਿਆਂ ਹੀ ਜਾਓ ਮਰ, ਮਰਨੀ ਇਕਕੋ ਇਕਕ ਦਰਸਾਈਆ। ਆਪਣੀ ਸੁਰਤੀ ਸ਼ਬਦ ਭੋਰੇ ਲਤ ਫੜ, ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਤਠ ਨਾ ਦਹਿ ਦਿਸ਼ ਧਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਥ੍ਯ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਗੁਰਮਤ ਇਕਕ ਵਰਖਾਈਆ। (੧੪-੧੭੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਆਤਮ ਅੰਤਰ ਰੰਗ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਘਰ ਵੇਰਵੇ ਸੇਜ ਪਲਹੁੰ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਘਰ ਸੁਣੇ ਨਾਦ ਮਰਦੰਗ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਆਪਣਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪੇ ਜਾਏ ਲੰਘ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਅਠੂ ਪਹਰ ਰਹੇ ਪਰਮਾਨੰਦ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਸਤਿਗੁਰ ਸੁਣਾਏ ਸੁਹਾਗੀ ਛਨਦ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਅੰਤ ਨਾ ਆਏ ਕੰਡ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜੋ ਵਸੇ ਤੱਥਪਰ ਬ੍ਰਹਮਣਡ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਤ ਆਤਮ ਹੋਏ ਨਾ ਰੰਡ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਥ੍ਯ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਦ ਵਸੇ ਸਾਂਗਤ ਸਾਂਗ। (੧੦-੮੨੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਬਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਰਹੇ ਨਾ ਕੋਈ ਤਨ ਖਾਕੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰਨਥ ਦਏ ਗਵਾਹੀਆ। ਬਿਨਾ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਲਹਣਾ ਦੇਣਾ ਚੁਕਾਏ ਕੋਈ ਨਾ ਬਾਕੀ, ਬਕਾਇਦਾ ਦਿਤਾ ਸੁਣਾਈਆ। ਬਿਨਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਅਮ੃ਤ ਜਾਸ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਧਾਤੀ, ਜੀਵਣ ਵਿਚ ਜੀਵਣ ਨਾ ਕੋਈ ਬਦਲਾਈਆ। ਸਭ ਨੂੰ ਮਨਣੀ ਪੈਣੀ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਦੀ ਆਰਖੀ, ਜਿਸ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਗਗਬਰ ਸਾਰੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ। (੨੯-੩੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਅੰਤਰ ਹਰਿ ਨਿਵਾਸ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਆਤਮ ਸਚ ਧਰਵਾਸ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ। ਸਾਂਗਤ ਸਾਚੀ ਜਾਣੀਏ, ਜਿਸ ਦੇਵੇ ਦਰਸ ਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਚ੍ਚ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਆਪੇ ਰਖੇਲੇ ਰਖੇਲ ਤਮਾਸ। (੧੦-੮੨੫)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਸ਼ਬਦ ਗਾ ਗਾ ਥਕਕੇ ਪੀਰ ਫ਼ਕੀਰ, ਪੈਗਗਬਰ ਢੋਲਾ ਇਕਕੋ ਗਾਈਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਜੁਗ ਜੁਗ ਘੱਤੇ ਵਹੀਰ, ਲੋਕਮਾਤ ਵੇਸ ਵਟਾਈਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਬੇਨਜੀਰ, ਨਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸਚ ਸਤਿਗੁਰ ਤਸਵੀਰ, ਨੂਰ ਨੂਰਾਨਾ ਡਗਮਗਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਚ੍ਚ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਵਰ, ਨਾਮ ਇਕਕੋ ਇਕਕ ਸਮਯਾਈਆ। (੧੩-੫੮੫)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਸਚ ਸਿੱਧਾਸਣ ਗੁਰਮੁਖ ਆਤਮ ਗ੃ਹ, ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। ਜਿਸ ਘਰ ਸ਼ਵਾਮੀ ਠਾਕਰ ਹੋ ਕੇ ਬਹੇ, ਨਿਰਗੁਣ ਜੋਤੀ ਜਾਤਾ ਡਗਮਗਾਈਆ। ਜੋ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੁਗ ਚੌਕੜੀ ਕਦੇ ਨਾ ਹੋਵੇ ਲਯ, ਮਰਨ ਜਨਮ ਵਿਚਚ ਗੇੜ ਨਾ ਕੋਈ ਭਵਾਈਆ। ਆਪਣਾ ਭਾਣਾ ਆਪੇ ਸਹੇ, ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ। ਸ਼ਬਦੀ ਹੁਕਮ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਸਚ ਕਹੇ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਜਿਹਾ ਬਤੀ ਦਨਦ ਆਪ ਸੁਣਾਈਆ। (੨੦-੧੨੦)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਸਚੀ ਕਰਨੀ ਸਿਰਖੋ ਪ੍ਰੀਤ, ਬਿਨ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਮੇਲ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮਿਲਾਈਆ। ਪਿਛਲੀ ਸਭ ਦੀ ਪਿਛੇ ਗੈਝ ਬੀਤ, ਅਗੇ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਸ਼ਹਨਸ਼ਾਹੀ ਸਮਮਤ ਦਿਤਾ ਲਗਾਈਆ। (੧੮-੬੫੬)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਕਹੇ ਮੈਂ ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ, ਸੁਣਨ ਕੁਛ ਨਾ ਪਾਈਆ। ਭੇਖਾਧਾਰੀ ਵਸਾਂ ਵਿਚਚ ਕਾਧਾ ਚੋਲਾ, ਤਤਾਂ ਵਿਚਚ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਚਾਹਵਾਂ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਧਾਰ ਦਾ ਬੋਲਾਂ ਬੋਲਾ, ਅਨਬੋਲਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣਾ ਰਾਗ ਸੁਣਾਈਆ। ਜੇ ਮੈਂ ਕਹ ਦਿਤਾ ਪ੍ਰਭੂ ਮੌਲਾ, ਤੇ ਸਾਰਧਾਂ ਮੌਲਾ ਮੌਲਾ ਕਹਿ ਕੇ ਰੈਲਾ ਦਿਤਾ ਪਾਈਆ। ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸਤਿਨਾਮ, ਤੇ ਸਤਿ ਸਤਿ ਸਾਰੇ ਰਹੇ ਗਾਈਆ। ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਤੇ ਵਾਹਵਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਾਰੇ ਕਰਨ ਵਡਧਾਈਆ। ਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਓਸ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

ਕਿਸ ਦਾ ਗੌਂਦੇ ਢੋਲਾ, ਉਹ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਦਿਆਂ ਮੁਲਾਈਆ। ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਉਹ ਤਕਕੜ ਵਾਲਾ ਤੋਲਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਧੁਰਦਰਗਾਹ ਦਾ ਢੂਲਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਉਹਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਮਾਅਕੂਲਾ, ਜੇ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਉਹ ਸਾਰਧਾਂ ਅੰਦਰ ਫਲਲਿਆ ਫੂਲਾ, ਫੇਰ ਹਤਥ ਜੋੜ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰ੍ਵ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੇ ਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਸਚ ਕਰਨੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਆ।

ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਬਣ ਗਿਆ, ਸੀਤਾ ਪਿਚੇ ਭਜਯਾ ਵਾਹੋ ਦਾਹੀਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਕਾਹਨ ਬਣ ਗਿਆ, ਰਾਧਾ ਪਿਚੇ ਬੰਸਰੀ ਰਿਹਾ ਵਜਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਮੂਸਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਮੂਹ ਦੇ ਭਾਰ ਰਗੜ ਕੇ ਨਕਕ ਦਿਤਾ ਘਸਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਈਸਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਗਲ ਫਾਸੀ ਲਈ ਲਟਕਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਮੁਹਮਦ ਬਣ ਗਿਆ, ਕਲਮਧਾਂ ਵਿਚਵ ਦਿਤੀ ਦੁਹਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਨਾਨਕ ਬਣ ਗਿਆ, ਗਰੀਬੀ ਵੇਸ ਕਰ ਕੇ ਧਰਤੀ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਣਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਬਣ ਗਿਆ, ਰਵਣਡਾ ਰਵਡਗ ਚਮਕਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸਭ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ, ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਵ ਸਮਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਬਣ ਗਿਆ, ਆਪੇ ਪਿਤਾ ਤੇ ਆਪੇ ਮਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਤਾਣਾ ਤਣ ਗਿਆ, ਲਕਖ ਚੁਰਾਸੀ ਨਜਰੀ ਆਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਵਿਛਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਿਵ ਘਾੜਤ ਘੜ ਗਿਆ, ਸ਼ਾਂਸਾਰੀ ਭਣਡਾਰੀ ਸੱਧਾਰੀ ਨਾਉੱ ਰਖਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਤਕਕੋ ਤੇ ਮੈਂ ਸਾਰਧਾਂ ਵਿਚਵ ਵੱਡ ਗਿਆ, ਬਿਨਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਜੀਂਦਾ ਨਜਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਕਾਧਾ ਮਨਦਰ ਤੇ ਸਭ ਦੀ ਚੋਟੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ, ਸਿਰਖਰ ਬਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਸਣ ਲਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਮੂੜ ਬਣ ਗਿਆ, ਅਕਲ ਵਿਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਚਤਰਾਈਆ। ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਪਢ ਗਿਆ, ਮੇਰੇ ਪਢਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਗਗਬਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕਿਛ ਨਾ ਆਈਆ। (੮-੮੨੬)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਬਿਨਾ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜਾਨਸ਼ੀਨ, ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਪੈਗਗਬਰ ਦੇਣ ਗਵਾਹੀਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਰੂਪ ਨਾ ਨਰ ਤੇ ਨਾ ਮਦੀਨ, ਨਾਰੀ ਪੁਰਖ ਨਜਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। (੯੬-੯੮੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਕਠੋਰ, ਜੋ ਦਰ ਆਧਾ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਦੁਰਕਾਈਆ। ਜੇ ਸਚ ਸਮਝੋ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵਸਾਂ ਤੁਸਾਂ ਫੇਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਲੋੜ, ਲੋੜਾਂ ਜਗਤ ਪੂਰ ਕਰਾਈਆ। (੯੬-੮੭)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਿਸ ਦਾ ਨਕਕ ਮੂਹ ਨਹੀਂ ਹਤਥ, ਤਤਤਵ ਤਤ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਹਕੀਕਤ ਵਿਚਵ ਸਚ, ਸਤਿ ਦਾ ਸਮਝਾਈਆ। ਸਾਡੇ ਤਿਨ੍ਹ ਕਰੋੜ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾ ਰਚ, ਰਚਨਾ ਆਪਣੀ ਦਾ ਜਣਾਈਆ। (੯੬-੯੯੨)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

सतिगुर हुक्म ते सदा करो यकीन, भुल्ल विच्च भुल्ल कदे ना जाईआ । इस तों वड्डी नहीं कोई होर तालीम, जगत सिख्या कम्म किसे ना आईआ । (२२-६१४)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

गोबिन्द शब्द धार किहा मैनू मन्यो शब्द ग्रंथ, ग्रंथ गुरदेव नजरी आईआ । ओस मंजल नूं केहड़ा समझे विच्चों पन्थ, पन्थक वाले आपणी विद्या विच्च करन पढ़ाईआ । जिस मंजल नूं लख नहीं सके कोटन कोट पाधे पंडत, सो मंजल गोबिन्द गिआ जणाईआ । पंजां तत्तां वाला गुरु ना मन्यो क्योंकि पुरख अकाल लए अवतार अन्त, निरगुण नूर जोत करे रुशनाईआ । (२४ अस्सू शै सं ५)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

गुरमुखो किते समझ ना लिओ डरामा, धुर दा निशाना रिहा जणाईआ । किते जाण ना लिउ एह पंजां तत्तां वाला इन्साना, पूरन सिँध कह के सारे रहे गाईआ । जे समझो ते एह विष्नूं भगवाना, तुहाछु पिता माईआ । (२०-२७६)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

जदों खुशी विच्च आवे ते सचरवण्ड विच्चों सुणावे, ते सतिगुर शब्द संदेशा लै के आवे, तत्तां वाले सरीर विच्च टिकावे, उह फिर अवतार पैगंबर गुरु मुख रसना नाल गावे, ते अक्खरां दे अक्खर बणा लिखाए, ते कागज उत्ते टिकाए, ते ओसे दा ध्यान ओसे वल लगाए, जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, करे खेल साचा हरि, सच दा रंग आप रंगाईआ । (२३-५२७)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

नाम जपण वाले वेरवदे रैहंदे वक्त, दरस करन वाले दरस कर के आपणा आप पार कराईआ । एहो नाम दा ते मेरे मिलण दा फरक, फिकरे इक्को विच्च समझाईआ । साख्यात सतिगुरु छिन्न विच्च चढ़ा दए फर्श दे उत्तों अर्श, अर्श तों फर्श एह मेरी बेपरवाहीआ । (२४ अस्सू शै सं ५)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਪੜਦਾ ਲਾਹ ਕੇ ਵੇਰਖੋ ਕਾਧਾ ਮਾਟੀ ਕਚਵ, ਕਚਵਨ ਗੱਢ ਸੁਹਾਈਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ
ਬੈਠਾ ਪੁਰਖ ਸਮਰਥ, ਘਰ ਵਿਰ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ। ਜਿਸ ਦਾ ਨਕਕ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਹਤਥ, ਤਤਵ
ਤਤ ਨਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਹਕੀਕਤ ਵਿਚਚ ਸਚ, ਸਤਿ ਦਾ ਸਮਝਾਈਆ। ਸਾਫੇ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ
ਅੰਦਰ ਰਿਹਾ ਰਚ, ਰਚਨਾ ਆਪਣੀ ਦਾ ਜਣਾਈਆ। (੧੬-੧੧੨)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸੋਹੌਂ ਅਕਰਵਰੀ ਜਾਪ ਜਗਤ ਦਾ ਗਾਉੱਣਾ, ਸਿਪਤੀ ਢੋਲੇ ਗਾਈਆ। ਭਗਤਾਂ ਸੋਹੌਂ ਰੂਪ
ਸਰੂਪ ਵਿਚਚ ਸਮਾਉੱਣਾ, ਆਪਣਾ ਆਪ ਮਿਟਾਈਆ। ਘਰ ਪਰਮਾਤਮ ਇਕਕੋ ਬਹਾਉੱਣਾ, ਸੇਜ ਸੁਹਜਣੀ
ਜੋ ਸੁਹਾਈਆ। ਬਿਨ ਅਕਰਵੀਆਂ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਉੱਣਾ, ਨਿਜ ਨੇਤ੍ਰ ਨੈਣ ਖੁਲਾਈਆ। ਬਿਨ ਸੀਸ
ਸੀਸ ਝੁਕਾਉੱਣਾ, ਨਿਵ ਨਿਵ ਲਗਣਾ ਪਾਈਆ। ਪੁਰਖ ਅਕਾਲਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ ਸਚ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚਚ
ਮਨਾਉੱਣਾ, ਪਾਰ ਮੁਹਬਤ ਵਿਚਚ ਮੰਗ ਮੰਗਾਈਆ। (੧੬ ਮਾਘ ਸ਼ੈ ਸਾਂ ੧੧)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਕਲ ਕਲਕੀ ਲੈ ਅਵਤਾਰ, ਕਲਮਾ ਇਕਕੋ ਰਿਹਾ ਪਢਾਈਆ। ਜਨ ਭਗਤੋ ਬੇੜਾ ਕਰ ਜਾਏ
ਪਾਰ, ਜੋ ਚਲ ਆਏ ਸਰਨਾਈਆ। ਸੌਂਦਿਆਂ ਜਾਗਦਿਆਂ ਪੰਜ ਵਾਰ ਬੋਲਯਾ ਕਰੋ ਮੇਰਾ ਜੈਕਾਰ,
ਸੋਹੌਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੱਧ ਵਿ਷ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਧਿਆਈਆ। (੧੮-੬੭੨)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਅਜ਼ ਤੋਂ ਅਗੇ ਜੇਹੜਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਘਰ ਹੋਏ ਵਿਹਾਰਾ, ਉਸ ਦੀ ਰੀਤ ਇਕ ਦਰਸਾਈਆ।
ਉਹ ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਚਾ ਹਤਥ ਫੜੇ ਇਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ, ਸੱਤ ਰੰਗ ਨਜ਼ਰਿੰ ਆਈਆ। ਉਸ ਦਾ ਵਸਦਾ ਰਹੇ
ਮਕਾਨਾ, ਸਤਿਜੁਗ ਸਾਰੇ ਲਭਣ ਚਾਈ ਚਾਈਆ। (੧੩ ਪੋਹ ੨੦੨੧ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਏਹ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚੇ ਸਾਧ ਜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ। ਏਹ ਸਦਾ ਸਦਾ ਸਦ
ਸਤਿ ਵਿਚਚ ਵਿਸਮਾਦ ਜੇ, ਜੋ ਬਿਨ ਜਿਹਾ ਰਹੇ ਆਰਾਧ। ਏਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਸਵਾਰੇ ਕਾਜ ਜੇ, ਜੋ
ਹਰਿ ਸਰਨਾਈ ਗਏ ਲਾਗ। ਸਚ ਪੁਛ੍ਹੇ ਬਿਨ ਕਰਨੀਉੱ ਬਿਨ ਕਮਾਈਉੱ ਬਿਨ ਨਾਮ ਬਿਨ ਸ਼ਬਦ ਬਿਨ
ਕਿਰਤ ਆਪਣੇ ਹਤਥ ਵਿਚਚ ਪਕਡੀ ਵਾਗ, ਚਾਰੋਂ ਕੁਣਟ ਆਪ ਫਿਰਾਈਆ। ਮੇਹਰ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ
ਦੁਰਸਤ ਮੈਲ ਧੋਤਾ ਦਾਗ, ਕੂੜੀ ਕ੍ਰਿਧਾ ਪਰੇ ਹਟਾਈਆ। (੧੬-੭੬੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤ ਰੰਗ ਕਹਣ . . . . . ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਫਿਰੀਏ ਤਡਦੇ, ਸ਼ਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾਂ
ਦੱਈਏ ਜਗਾਈਆ। ਜਨ ਭਗਤੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਧੋਂ ਨਹੀਂ ਕਢੇ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰਦੇ, ਵੇਰਵੋ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਮੜੇ ਅਸੀਂ
ਖਲੋ ਕੇ ਦੱਈਏ ਗਵਾਹੀਆ। ਅਸੀਂ ਪੂਰਬ ਵਿਛੜੇ ਚਿਰ ਦੇ, ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਾ ਲਿਆ ਮਿਲਾਈਆ। ਜਿਸ
ਤਥਾਂ ਅਸੀਂ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਧੁਰ ਦੇ, ਜਗਤ ਚੀਥੜ ਮਿਲੀ ਮਾਣ ਵਡਧਾਈਆ। ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਮਾਣਸ
ਤੁਰਦੇ ਫਿਰਦੇ, ਕਿਧੋਂ ਨਾ ਚਲ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈਆ। ਏਹੋ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਸੌਕੇ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦੇ, ਨਾਲੇ
ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਲੇ ਹਰਿ ਜੂ ਘਰ ਹਰਿ ਮਨਦਰ ਦਾ ਬਣਾਈਆ। (੧੫ ਪੋਹ ੨੦੨੯ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੀਨ ਦਿਆਲ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਆਤਮ ਸੇਜ ਸੁਹੌਣੀ ਧੁਰ ਦੀ ਮੰਜੀ, ਸਿੱਧਾਸਣ
ਇਕਕੋ ਇਕਕ ਵਡਧਾਈਆ। (੨੯-੧੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਪ੍ਰਭ ਵਸਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਸਵਾ ਗਿਡ੍ਰੋਂ, ਮੇਰ੍ਝਣਡ ਦਾ ਗਵਾਹੀਆ। ਕਲਿਜੁਗ ਵੇਲੇ
ਅੱਤ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨਜਿਡ੍ਰੋ, ਦ੍ਰਿੜੇ ਸਿਖਿਆ ਨਾ ਕੋਈ ਸਮਝਾਈਆ। (੨੯-੧੧੧੨)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਿਸ ਨੇ ਖਾਣੀ ਮਚ਼ੀ ਢੁੱਕੀ, ਤਹ ਮੂੰਹ ਲਤ ਖੁਲਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚ ਫਿਰਨਾ
ਯਾਗ, ਤਹ ਅੰਦਰੋਂ ਸੀਸ ਨਾ ਕੋਈ ਨਿਭਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਮਾਤ ਗਰ੍ਬ ਵਿਚਚ ਸਡਨਾ ਅਗਗ, ਤਹ
ਅਕਰਵਾਂ ਲਤ ਬਦਲਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਬਣਨਾ ਕੱਗ, ਤਹ ਨਿਨਦਿਆ ਲਤ ਕਰਾਈਆ। (੧੭ ਹਾਡ
ਸੈ ਸਂ ੪)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਬੁਰਾ ਕਰਮ ਜਿਸ ਜਨ ਮਿਟੌਣਾ, ਪਹਲਿਂ ਲਾਏ ਸਰਨ ਸਰਨਾਈਆ। ਦ੍ਰਿੜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ
ਧਿਐਣਾ, ਮਾਣ ਮੋਹ ਚੁਕਾਈਆ। ਤੀਜੇ ਮਸਤਕ ਧੂੜ ਲਗੈਣਾ, ਰਖਾਕੀ ਰਖਾਕ ਰਮਾਈਆ। ਚੌਥੇ
ਦਰ ਦਰ ਦਰਵੇਸ ਅਰਖਵੌਣਾ, ਦਰਦੀ ਦੁਰਖ ਵੰਡਾਈਆ। ਪੰਚਮ ਨਾਤਾ ਮੋਹ ਤੁੜਾਉਣਾ, ਛੇਵੇਂ ਛਘਰ
ਮੋਹ ਤਜਾਈਆ। ਸਤਤਵੇਂ ਸਤਿ ਸਤਿਵਾਦੀ ਓਟ ਰਖਵੌਣਾ, ਅਠਾਂ ਤਤਾਂ ਭੇਟ ਕਰਾਈਆ। ਨੌਂ ਦੁਆਰੇ
ਪਨਥ ਮੁਕੌਣਾ, ਦਸਵੇਂ ਬੂੜੀ ਬੁੜਾਈਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਸਾਚੇ ਫਿਰ ਦਰਸ਼ਨ ਪੌਣਾ, ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰਕਾਰ
ਏਕਾ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰਿ ਜੂ ਆਪ ਮਨੌਣਾ, ਰਾਤੀ ਸੁਤਤਿਆਂ ਲਾਏ ਤਠਾਈਆ। ਜੋਤੀ
ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਿੱਧ ਤਾਰੂ ਤਾਰੂ ਸਿੱਧ ਏਕਾ ਬੂੜੀ ਬੁੜਾਈਆ।
(੧੧-੫੮੩)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

पुरख अकाल दीन दयाल आपणा संदेशा जुग चौकडी गुर अवतार पैगंबरां देवे ना
कदे ज्बानी, कलम शाही लेखा कागज नाल वंड वंडाईआ। (१६ ८५६)

ਉਹ ਗੁਰਸਿਰਖ ਦਾ ਦਿਸੇ ਕਾਤਲ, ਜੋ ਵੇਰਵ ਕੇ ਮੁਰਖ ਭੁਆਈਆ। (੨੪ ਚੇਤ ਸ਼ੈ ਸੰ ੧)

ਜਿਥੇ ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜੋਤ ਦੀ ਧਾਰ ਨੇ ਤਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ। ਫਿਰ ਦੁਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਐ ਮਨੁ਷ ਏ ਇੱਤਾਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚਿ ਐਸਾ ਮਾਰਗ ਪ੍ਰਸਿੰਦ੍ਹ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਕਲਿਯੁਗ ਦਾ ਕੁਕਰਮ ਭੂ਷ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੰਸਾਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਲਿਯੁਗ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾ ਦੇਵੇ। ਪਰ ਥੋੜੀ ਜਹੀ ਮਰਯਾਦਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰ ਕੌਣ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ? ਸਤਿਗੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਾਇਆ ਵਾਸਤ੍ਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਅ ਹੀ, ਜੋਤ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧਾਰ ਮਾਈ ਲੈਹਣੇ ਵਿਚਿ ਰਕਖ ਦਿਤੀ। ਦੁਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਏ ਪ੍ਰੇਮੀਊ ਪਿਆਰਿਓ, ਏ ਜਗਿਆਸੂਓ, ਏ ਸੰਸਾਰੀਓ, ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਰੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਜੇਹੜੀ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧੂਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਯਾ ਸਾਂ, ਆਹ ਮੈਂ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਅੰਗਦ ਵਿਚਿ ਰਕਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਔਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰਮੂਰ ਬਣਾ ਦਿਤਾ। ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ੭੨ ਸਾਲ ਦੀ ਆਧੂ ਦੇ ਵਿਚਿ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇ ਮੇਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਨੂੰ ਬਣਾ ਦਿਤਾ। ਏਸੇ ਤਰਾ ਜੋਤ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧਾਰ ਦਸਾਂ ਜਾਮਿਆਂ ਤਕਕ ਚਲੀ ਗਈ ਔਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਂ ਸੰਸਾ ਕਢੂ ਦਿਤਾ ਬੰਝੀ ਜਿਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਧਾਰ ਆ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਕਖ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਸ਼ਰੀਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਸ਼ਰੀਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਸਤੇ ਏਹ ਸਾਰਾ ਖੇਲ ਖੇਲਿਆ।

..... ਅਵਤਾਰ ਪੈਗਸ਼ਬਰ ਗੁਰੂ ਕੌਂਹਨਦੇ ਨੇ, ਏ ਧਰਨੀਏ, ਅਸੀਂ ਸਚਰਖਣਡ ਵਿਚਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਏਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮਨੁਸ਼ ਤੇ ਝਿੱਤਾਨ ਨੇ, ਐਸ ਵੇਲੇ ਦੀਨਾਂ ਮਜ਼ਬਾਂ ਦੀ ਧਾਰ ਨੇ, ਸਾਡੀ ਕਮਜੂਤ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਰਹਣ ਦਿਤੀ। ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਨਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਾਡੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਜਿਤਨੇ ਵੀ ਸਨ ਧੁਰ ਦੇ ਫਰਮਾਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਂ ਬਜਾਰ ਦੇ ਵਿਚਚ ਪੈਸਿਆਂ ਤੇ ਵੇਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਨਾਲੇ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਨਥਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮਨਦੇ ਆ, ਸਥੇ ਟੇਕਦੇ ਨੇ, ਨਿਮਸ਼ਕਾਰਾਂ ਜਨਾਰਦਨਾਂ ਬਨਦਨਾ ਤੇ ਸਜਦੇ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਨਾਲੇ ਹਵੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਦਿਆਂ ਵਾਗੂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਵੇਚ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪੈ ਗਈ, ਉਸ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਚੁਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਦਸ਼ਾ ਜੋ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਸੀਂ ਵੇਰਵ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਵਾਂ ਬਜਾਰਾ ਦੇ ਵਿਚਚ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। .....

‘‘ उह परमात्मा जिस ने जदों वी संसार विच्च नवां मार्ग लाया ए, किसे अवतार पैगम्बर गुरु नूं भेजिआ ए, उहनूं पिछली कथा कहाणी नहीं उहनूं कही । पिछले ग्रन्थां शास्त्र नूं पढ़न वास्तो नहीं उहनूं किहा । उह जदों आया, उह नवां संदेश नवां फरमाण नवां नाम नवां कलमा भेजिआ है और उस नूं संसार अंदर प्रसिद्ध कीता है । . . . . .
 ‘‘ एह सतिगुरु ते धरनीए शब्द है जिस ने बहु रूपां विच्च खेल खेलिआ है । अर्सी वी उसे दा रूप बणे हां । अवतार हां गुरु हां, साँई उसे दी ताकत उसे दी शक्ती लै के सारा खेल होया सी । (सतिगुरां दुआरा कीते अरथां विच्चों)

गुरमुखो वेला औणा तुसां इक्क दूजे दे प्यार नूं तरसणा, बिन मेरे प्यार हत्थ किसे ना आईआ । तुहानूं कुकर्म करदिआं अग्गे हो के नहीं वरजणा, हुक्म दे ना कोई समझाईआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, धुर फरमाणा रिहा दृढ़ाईआ ।

(२४ चेत शै सं १)

अमृत कहे होई साची वररवा, बाणी अमृत नजरी आईआ । (१८-४३०)

जन भगतो प्रभू दा अमृत कदे ना लभयो बाहर किसे कटोरे विच्च बाटी, किरपा नाल सभ दे अंदर दए चरवाईआ । तुसां ते सिरफ हुक्म दी मन्नणी आरवी, पार करना उहदी वडयाईआ । (२१ ७५५)

जिधर तकको भगत भगवान भगवान भगत दे प्यार दे सत्थर लथा, दूजी सेज ना कोई हंडाईआ । प्रभू कदी खुश नहीं होया टेकिअर्या मथा, नक्क जिमी उत्ते रगढ़ाईआ । उह कदी मन्नया नहीं जबान वाली करदिआं कथा, कथनी नाल ना कोई चतराईआ । उह कदी रीझया नहीं दीनां मज्जबां बणाया जथा, जथ्यां वंड ना कोई वंडाईआ । उह कदे खुश नहीं होया नप्या घुट्यां हत्थां, हसत कँवलां नाल दबाईआ । उह कदे हत्थ नहीं आया करोड़ा रुपझां लकर्वां, अरबां ख़रबां मिलण कदे ना पाईआ । उह जदों मिल्या भगतो ते मिले वांग बिदर कुल्ली ककर्वा, गरीब निमाणिओ तुहाछी काया कुली विच्चों नजरी आईआ ।

(२३ २८५)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸ਼ਾਹ ਕੰਗਾਲ, ਭੰਡਾਰਾ ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਭਰਾਈਆ। ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਆਵੇ
ਜਗਤ ਜ਼ਵਾਲ, ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਕਰੇ ਤਬਾਹੀਆ। ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਭਗਤਾਂ ਕਰੇ ਸੰਭਾਲ, ਗਲੀਂ
ਬਾਤਿੰ ਹੋਏ ਸਹਾਈਆ। ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਮੇਲਾ ਮਿਲੇ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ, ਬਿਨਾਂ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਬਦ
ਨਾਦ ਨਾ ਕੋਈ ਸ਼ਨਵਾਈਆ। ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਕੂੜੀ ਕਾਧਾ ਮਾਟੀ ਦਿਸੇ ਖਾਲ, ਗਲੀਂ ਬਾਤਿੰ ਵਜ਼ਦੀ
ਰਹੇ ਵਧਾਈਆ। ਬਿਨਾਂ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਜ ਤਕਕ ਖੇਲ ਹੋਧਾ ਨਹੀਂ ਜਹਾਨ, ਜੁਗ ਚੌਕੜੀ ਰੀਤੀ
ਚਲੀ ਆਈਆ। ਨਾਤਾ ਤੁਛੇ ਜਗਤ ਛੁਛੇ ਗਲ ਫੇਰ ਸੁਣੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕਾਨ, ਬਿਨਾਂ ਗਲ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮੀ
ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਈ ਕਟਾਈਆ। (੨੨-੧੦੮੯)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਸ਼ਬਦ ਧਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿਚਚ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਵਿਚਚ
ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰੁਚੀ, ਬਿਨਾਂ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਰਚਨਾ ਰਚ ਨਾ ਕੋਈ ਜਣਾਈਆ। ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਵਿਚਚ
ਪ੍ਰਭ ਦੀ ਮੰਜਲ ਮਿਲੇ ਉਚ੍ਚੀ, ਬਿਨਾਂ ਗਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਤੋਂ ਹਤਥ ਕਿਛ ਨਾ ਆਈਆ। (੨੨ ੧੦੮੯)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗੁਰਸਿਰਖੋ ਧਾਰ ਕਰ ਲਤ ਸਿਰਖ ਨੂੰ ਸਿਰਖ ਤਰਸਦਾ ਮਰ ਗਿਆ ਵਿਚਚ ਸਰਸਾ, ਸਿਰਖ
ਨਾਲ ਸਿਰਖ ਸਕਕਧਾ ਨਾ ਕੋਈ ਮਿਲਾਈਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਬੀਤਤਧਾ ਅਰਸਾ,
ਥੋੜਾ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ ਜਣਾਈਆ। ਹੁਣ ਵੀ ਤੁਹਾਛੇ ਉਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲਾ ਪਰਚਾ, ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਦਾ ਲੇਖਾ ਵੇਰਵ
ਵਰਖਾਈਆ। ਜਨ ਭਗਤੋ ਤੁਹਾਛੇ ਵਿਚਚ ਨਿੰਦਧਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਕਦੇ ਨਾ ਚਰਚਾ, ਜੋ ਨਿੰਦਕ ਹੋਵੇ
ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਛੁ ਕੇ ਦਿਤ ਵਰਖਾਈਆ। (੨੨-੬੮੫)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਤੁਹਾਛੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਸਚਰਖਣਡ ਵਡਾ ਮਹਾਨੀ, ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂਡ ਛਾਰ ਨਜ਼ਰੀ
ਆਈਆ। ਤੁਹਾਛੇ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਮੇਰਾ ਕਲਮਾ ਵਡੀ ਉਚ੍ਚੀ ਮੰਜਲ ਰੁਹਾਨੀ, ਮੇਰੇ ਵਾਸਤਾ ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ
ਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗਲਾਂ ਰਿਹਾ ਸੁਣਾਈਆ। (੨੧-੫੪੨-੫੪੩)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ਗੁੜਾਂ ਅਵਤਾਰਾਂ ਪੈਗਬਰਾਂ ਦੀ ਜਗਹ ਘਰ ਘਰ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਮਨਾਉਣ ਭਹ ਪੈਣ
ਬਰਸੀ, ਸਾਧ ਸੱਤ ਤੱਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਜਾ ਕੇ ਪਕਵਾਨ ਲੈਣ ਰਖਾਈਆ। ਏਦੂ ਵਡੀ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਣੀ
ਗਰਕੀ, ਗੁੜਾਂ ਦੀ ਜਗਹ ਮਲ ਮੂਤਰ ਵਾਲੇ ਬਚ੍ਚੇ ਘਰ ਵਿਚਚ ਆਪਣੇ ਗੁੜ ਲੈਣ ਬਣਾਈਆ।
(੨੧-੭੬੩)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

भावें विद्या पढ़ लउ ते चढ़ जाओ उत्ते असमान, अभिमान विच्च ना कोई चतुराईआ। सतिगुरू तों अग्गे जिनां चिर ना मिले भगवान, जोत विच्च जोत ना कोई समाईआ। एहो शास्त्र वेद पुरान अंजील कुरान खाणी बाणी दए ज्ञान, हरफ़ हस्फ़ान विच्च सलाहीआ। जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, भेव अभेद दए खुलाईआ। (२१ ०२६)

ਸਤਿਜੁਗ ਮਾਨਣ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਸਿਰਖਾਂ ਚਾ, ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਸੋ ਦਿਵਸ
ਰੈਣ ਘੜੀ ਪਲ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦਾ ਜਾਪਾਂ ਨਾਂ, ਮਾਧਾ ਮਮਤਾ ਮੋਹ ਚੁਕਾਈਆ। ਕਾਧਾ
ਮਨਦਰ ਅੰਦਰ ਸੁਹਾਓ ਸਚਵਾ ਥਾਂ, ਭਗਤ ਦਵਾਰਾ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਰਸਨਾ ਲਾਓ ਨਾ ਸੂਰ ਗੱਂ, ਅਮ੃ਤ
ਰਸ ਪੀ ਕੇ ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ ਲੈਣੀ ਚਢਾਈਆ। ਹੱਸ ਬੁਧੀ ਰਹੇ ਨਾ ਕਾਂ, ਸੋਹੱਸਾ ਜਾਪ ਜਪਾਈਆ।
ਦੇਵੇ ਵਡਿਆਈ ਪਰਮ ਪੁਰਖ ਸਚਵਾ ਸ਼ਹਨਸ਼ਾਹ, ਸ਼ਾਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਰੰਗਾਈਆ। ਪੁਰਖ
ਅਕਾਲ ਦੀਨ ਦਿਨ ਦਿਨ ਭਗਤ ਵਛਲ ਕਿਰਪਾਲ ਕੋਟ ਜਨਮ ਦੇ ਬਖ਼ਾ ਗੁਨਾਂਹ, ਪਤਿਤ ਪੁਨੀਤ
ਪਵਿਤ ਦਾ ਕਰਾਈਆ। (੧੬ ੭੩੯)

सतिगुर शब्द सुणना ज्ञान, दूजी अवर ना कोई पढ़ाईआ। इकको ब्रह्म होवे ध्यान, पारब्रह्म नजरी आईआ। सोहणा मन्दर सोहे मकान, काया माटी रंग रंगाईआ। जिथे पुरख अकाला दीन दयाला करे किआम, सच सिंघासण डेरा लाईआ। ठाकर स्वामी मिलणा होवे असान, अहिसान सिर ना कोई चढ़ाईआ। जन भगतो कोट जन्म भावें लाउँदे रहे दीवान, बिना प्रभ दरस लेखा मात ना कोई मुकाईआ। हरि के नाम पिच्छे भावें हो जाओ बदनाम, बदी नेकी आपणा रूप दए बदलाईआ। (१८ माघ सै सं १)

ਚਿਟੇ ਹੱਸ ਨਾ ਬਣਿਓ ਕਾਗ, ਬਗਲਿਆਂ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਵਟਾਈਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਛੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ
ਨਾ ਲਗੇ ਦਾਗ, ਜੋ ਭਾਗੱਦਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਹਾਡੀ ਝੋਲੀ ਪਾਈਆ। ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੂਝੀ ਦਾ
ਬਦਲ ਦੇਣਾ ਰਵਾਜ, ਦੀਨ ਮਜ਼ਬ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਚੁਕਾਈਆ। (੧੮-੬੭੨)

निरगुण निरगुण सरगुण धार सदा रहे कौल, घर विच्च घर गृह विच्च गृह मन दर बैठा सोभा पाईआ। मनआं ना पावे शोर, चार कण्ट दह दिशा ना उठ उठ धाईआ।

ਸਾਚਾ ਦਰਸ ਅਕਸ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ, ਦੂਜਾ ਨਜ਼ਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਖਧ
ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਦੇਵਣਹਾਰਾ ਸਾਚਾ ਦਰਸ, ਦਾਸ਼ਤਾਨ ਪਿਛਲੀ ਵੇਰਵ ਵਰਖਾਈਆ।

(੧੬੮੫)

ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨ ਸਾਚਾ ਦੱਸਦਾ ਇਕਕੋ ਰੋਜਾ, ਜਿਸ ਰੋਜੇ ਵਿਚਚ ਜੂਠ ਝੂਠ ਰਸਨਾ ਕੋਈ
ਨਾ ਲਾਇੰਦਾ। ਉਸ ਰੋਜੇ ਵਿਚਚ ਸਦਾ ਮੌਜਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਹੋ ਕੇ ਦਰਸ ਦਿਖਾਇੰਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਰਖੋਜੇ
ਨਾ ਕੋਈ ਰਖੋਜਾ, ਭਰਮੇ ਭਰਮੀ ਸਰਬ ਮੁਲਾਇੰਦਾ। (੧੮੭੦)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਓ ਗੁਰਸਿਰਖੋ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸਿਰਖੋ ਜਾਚ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਦਿਆਂ ਬਤਾਈਆ। ਸਭ ਕੁਛ ਛੱਡ
ਕੇ ਚਰਨ ਕੱਵਲ ਬੰਧਾ ਲਤ ਨਾਤ, ਨਾਤਾ ਬਿਧਾਤਾ ਸਕੇ ਨਾ ਫੇਰ ਤੁਝਾਈਆ। ਇਕਕੋ ਵਾਰ ਕਹ ਦਿਤ
ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਜਾਤ, ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਬੇਪਰਵਾਈਆ। ਫੇਰ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਈ ਨਾ ਰਹੇ ਨਾਰ ਕਮਜਾਤ, ਘਰ ਘਰ
ਸੁਹਾਗਣ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਸੌਹਰੇ ਪੇਈਏ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਕੇ ਅਗਮੀ ਦਾਤ, ਘਰ ਰਖਿਆਨਾ ਦਾਏ ਭਰਾਈਆ।

(੧੬੬੪੨ ੬੪੩)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਨਿਰਗੁਣ ਜੋਤ ਧੁਰ ਦੀ ਮਾਤ, ਪਿਤਾ ਮਾਤ ਇਕਕੋ ਰੰਗ ਸਮਾਈਆ। ਕਵਾਰ ਕਨਨਿਆ
ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਆ ਆਰਖ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਨਤ ਬਿਨਾ ਬੇਅਨਤ ਨਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਸਚ ਦਵਾਰੇ ਰਕਖੇ
ਵਾਸ, ਸੰਬਲ ਆਪਣਾ ਡੇਰਾ ਲਾਈਆ। (੧੮੫੩੯-੫੩੨)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜੇਹੜੇ ਰਸਨਾ ਜੇਹਵਾ ਤੇਰੇ ਸਿਪਤ ਦੀ ਪਢ ਕੇ ਕਿਤਾਬ, ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਹੇ ਵਡਧਾਈਆ।
ਸੂਣੀ ਨੂੰ ਚਢੌਂਦੇ ਜਾਣ ਚਪ੍ਪ੍ਹ ਜਹਾਜ, ਚਪ੍ਪ੍ਹ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਗਾਈਆ। ਅਨੱਤ ਅੱਖੀਰੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ
ਰਖੋਲ੍ਹ ਦੇ ਪਾਜ, ਪਰਦਾ ਰਹਣ ਕੋਈ ਨਾ ਪਾਈਆ। ਬਿਨ ਹਰਿਨਾਮੇ ਰਖਾਲੀ ਕਰਦੇ ਲਾਸ਼, ਸਾਡੇ
ਨੌਂ ਵਕਤ ਸੁਹਾਈਆ। ਮਾਥਾ ਮਮਤਾ ਵਾਲੀ ਵੇਰਵ ਕੇ ਰਖਾਹਿਸ਼, ਕੂੜੀ ਕ੍ਰਿਧਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ। ਦਸ
ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਜਨਮ ਤੈਨੂੰ ਕਰ ਨਾ ਸਕਣ ਤਾਲਾਸ਼, ਲਭਿਯਾਂ ਹਤਥ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਦਰਿੰਦਿਆਂ
ਕੋਲਿੰ ਕਟੌਣਾ ਮਾਸ, ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਬਣਾਈਆ। ਜਮ ਦੀ ਪੌਣੀ ਗਲ ਵਿਚਚ ਫਾਂਸ, ਰਾਏ
ਧਰਮ ਹਤਥ ਫੜਾਈਆ। ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਲਲ ਜਾਏ ਸੁਰਾਹੀ ਪੈਮਾਨਾ ਗਲਾਸ, ਗਲਾਫ ਤਨ ਦਾ ਦੇਣਾ ਬਦਲਾਈਆ।
ਵੇਰਖੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਤੇ ਮੇਹਰ ਵਿਚਚ ਆ ਕੇ ਨਾ ਕਰੀਂ ਸੁਆਫ, ਗੁਸ਼ਤਾਰਖਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਣੀ ਭੁਗਤਾਈਆ।
ਜੇਹੜਾ ਅੰਦਰਾਂ ਬਾਹਰਾਂ ਕਰ ਨਾ ਸਕਕਿਆ ਅਦਾਬ, ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਛੱਤਰ ਝੁਲਾਈਆ। ਭੁਨ ਕੇ
ਰਖਾਂਦੇ ਰਹੇ ਕਬਾਬ, ਸਲਾਰਖਾਂ ਉਤੇ ਚੜਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਖਧ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ
ਕਰ, ਮੇਹਰ ਨਜ਼ਰ ਇਕਕ ਉਠਾਈਆ।

ਪੰਜ ਆਬ ਕਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਝੂਡੁਧਿਆਂ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਵੇਰਵ ਲਿਸਟ, ਬਾਵਨ ਲਕਖ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਮੁੰਲਿਆ ਅੰਤਰ ਤੇਰਾ ਇਛਟ, ਬਾਹਰਾਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਰਹੇ ਵਡਧਾਈਆ। ਤਧਾਗੀ ਹੋ ਕੇ ਭੋਗਣ ਗੁਹਸਤ,

ਕੂਡ ਕੁਡਿਆਰਾ ਬੰਧਨ ਪਾਈਆ। ਕਾਮ ਤੋਥ ਦਾ ਪਾ ਕੇ ਇਸ਼ਕ, ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਕਰਨ ਪਢਾਈਆ। ਅੰਤਰ ਵੇਖਿਆ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵੱਛਟ, ਪੁਸ਼ਤ ਪਨਾਹ ਦੋ ਜਹਾਨ ਹਤਥ ਟਿਕਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਭ ਦਾ ਲੇਖਾ ਦੇ ਮੁਕਾਈਆ। (੧੮-੫੭੯)

ਜੇ ਕੋਈ ਕਰੇ ਤੇਰੀ ਰੀਸ, ਲਕਰਵ ਚੁਰਾਸੀ ਵਿਚਚ ਦੇ ਭਵਾਈਆ। ਨਾ ਕੋਈ ਕਲਮਾ ਧਾਦ ਰਹੇ ਹਦੀਸ, ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦੇਣਾ ਭੁਲਾਈਆ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਚਾਰ ਜੁਗ ਅਗਲੇ ਜਾਣ ਬੀਤ, ਫੇਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ। ਚੁਰਾਸੀ ਚੁਰਾਸੀ ਜਾਮੇ ਜਾਮੇ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਵਿਚਚ ਕੀਟ, ਪਤਾਂਗਯਾਂ ਵਿਚਚ ਪਰ ਨਾ ਕੋਈ ਲਗਾਈਆ। ਸਾਫ ਬੁਦ्धਿ ਰਹੇ ਕੋਈ ਨਾ ਅਤੀਤ, ਨੇਤਰਹੀਣ ਦੇਣੇ ਜਣਾਈਆ। ਦੁਕਰਵਾਂ ਵਿਚਚ ਮਾਰਦੇ ਰਹਣ ਚੀਕ, ਸਾਂਤਕ ਸਤਿ ਨਾ ਕੋਈ ਕਰਾਈਆ। ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦਵਾਪਰ ਕਲਿਜੁਗ ਤੇਰੇ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਰਦੇ ਰਹਣ ਉਡੀਕ, ਬਿਨ ਗੋਬਿੰਦ ਨਜਰ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ ਦੀਨ ਦਿਨ ਦਿਨ ਇਕਕੋ ਤੇਰੇ ਵਿਚਚ ਤੌਫੀਕ, ਤਾਰੀਫ ਆਪਣੀ ਦੇਣੀ ਸਮਯਾਈਆ।

(੧੬-੮੬੪)

ਧੁਰ ਦੀ ਖੇਲ ਕਹੇ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਦੇ ਸਚ ਸਾਂਦੇਸ਼ਾ, ਸਦਿਆ ਵਾਲਾ ਸੁਣਾਈਆ। ਸਮਾਂ ਕਹੇ ਮੈਂ ਬਦਲ ਕੇ ਆਯਾ ਆਪਣਾ ਵੇਸਾ, ਸੋਹਣਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਸਭ ਦਾ ਲਹਣਾ ਚੁਕਾਵਾਂ ਲੇਖਾ, ਪਿਛਲੀ ਲਿਖਵਤ ਦਿਆਂ ਮੁਗਤਾਈਆ। ਅਗੇ ਨੂੰ ਸਭ ਦਾ ਸੁਕਾ ਕੇ ਠੇਕਾ, ਧੁਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਈਆ। ਬੇਸ਼ਕ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਆਯਾ ਅਗੇਤਾ ਭਾਵੇਂ ਪਛੇਤਾ, ਪਿਛੜਿਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਈਆ। ਤੇਰਾ ਖੇਲ ਜੇਹੜਾ ਅਜੇ ਤਕਕ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਵੇਰਵਾ, ਤਹਾਂ ਗੁਰਸੁਰ ਵੇਰਖਣ ਨੂੰ ਬੈਠੇ ਰਾਹ ਤਕਾਈਆ। ਹੁਕਮੋਂ ਅੰਦਰ ਬਦਲ ਦੇ ਰੇਖਾ, ਰਿਖੀਆਂ ਮੁੱਨੀਆਂ ਫੜ ਫੜ ਦੇ ਹਿਲਾਈਆ। ਪਰਦਾ ਲਾਹ ਦੇ ਮੁਲਲਾਂ ਸ਼ੇਰਖਾ, ਸ਼ੇਰਖੀ ਸਭ ਦੀ ਦੇ ਗਵਾਈਆ। ਤੇਰੇ ਨਾੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕਕੋ ਏਕਾ, ਇਕਕ ਏਕਕਾਰ ਤੇਰੀ ਵਡ ਵਡਧਾਈਆ। ਤੇਰਾ ਹੁਕਮ ਦੇਸ਼ ਪਰਦੇਸ਼ਾ, ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦੀ ਨਾਲ ਜਣਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫਿਡਿਆ ਪੇਸ਼ਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇ ਵਾਲੀ ਵੇਸ਼ਵਾ ਫੇਰ ਬਣਾਈਆ। ਮਰਤਕ ਲਿਖਵਦੇ ਵਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ, ਛੇਤੀ ਦਰਸ਼ ਕਰਨ ਕੋਈ ਨਾ ਆਈਆ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਲੇ ਸਾਡੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿਚਚ ਪੈ ਗਿਆ ਰੇਸ਼ਾ, ਤਡਫ ਤਡਫ ਕੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਗਵਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਰੂਪ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਵਰਤਾਈਆ। (੧੮-੫੭੩)

ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਗੇ ਸਚਚ ਦਰਬਾਰ, ਸਚ ਸਿੱਧਾਸਣ ਆਸਣ ਲਾਇੰਦਾ। ਨੌਂ ਸਿਰਖ ਰਹਣ ਪਹਰੇਦਾਰ, ਨੌਂ ਦੁਆਰੇ ਸੇਵਾ ਲਾਇੰਦਾ। ਜੋ ਜਨ ਬੋਲੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ, ਫੜ ਬਾਂਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕਢਾਇੰਦਾ।

(੧੪-੭੨੪)

सच संदेसा श्री भगवान्, भगवन् आप जणाईआ । दर औना होए परवान, जो दर दरवाजे सीस झुकाईआ । लेरवा पढ़े महाराज शेर सिंघ विष्णुं भगवान्, नाता बिधाता जोड़ जुड़ाईआ । सजदा सीस झुक करे सलाम, धूढ़ी टिक्का मस्तक लाईआ । दरवेश बरदा बणे गुलाम, गुरबत रहे ना राईआ । नेत्र नैन करे ध्यान, अकर्ख पलक ना कोई वडयाईआ । नज़री आए श्री भगवान्, बेनजीर सच्चा शहनशाहीआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, धुर संदेसा आप सुणाईआ ।

(१४-८५)

पाथर पाहन करे पुकार, नेत्र रो रो नीर वहाईआ । बिन तुध चरन ना मैनुं कोई होर माण, पूजा पाठ ना मोहे भाईआ । तेरा दरस मंगाँ श्री भगवान्, दे दरस मैं किसे थां ना तृप्त कराईआ । मेरा ना कुछ पीण ना कुछ खाण, ना कोई रसना बोले ज्बान ना तेरा भेव सकां जणाईआ । तूं परदा पाया क्यों जहान, भरम भुलेरवा वस्सया मात लोकाईआ । पत्थर कदे ना बणया काहन, पत्थर कदे ना बणया भगवान्, भगवन् तेरा रूप तोहे भाईआ । मैं मूरख मुगध अज्ञान, मेरा नक्क मूँह हत्थ घड़न तररवान, हत्थ विच्च तिर्खी तेसी उठाईआ । फिर चुक्क के चार दीवारी अंदर टिकाण, जिथ्थे बहावण ओथे बैठा रहां, उठ उठ दिशा ना किसे जाईआ । ना कोई खावां पीआं पकवान, ना कोई नहावां नहान, जे कोई नुहावे आपणे उपरों बाहर बाहर धार दिआं वहाईआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, मैं पत्थर तुध बिन लथ्था सत्थर, मेरी सेज ना कोई सुहाईआ । (१०-५२३ ५२४)

शब्द गोबिन्द किहा मेरे श्री भगवान्, भगवन् दिआं जणाईआ । उठ वेरव लै विच्च जहान, जहालत भरी लोकाईआ । सति रिहा ना विच्च इन्सान, पंज तत्त रिहा कुरलाईआ । तन वजूद होया हराम, हैरत विच्च दुहाईआ । तेरा नजर ना आवे नाम, काम पड़दा लिआ पाईआ । तेरी बाणी नालों वध्ध शैतान, आपणा हुक्म रिहा वरताईआ । क्यों नहीं हुंदा प्रभू सवाधान, आपणी लै अंगढ़ाईआ । अकर्खरां दा रिहा ना कोई ज्ञान, चार जुग दे शास्त्र देण गवाहीआ । साबत दिसे ना कोई ईमान, पैगम्बर मुख छुपाईआ । उठ वेरव नौजवान, जोधे आपणा पड़दा लाहीआ । जोती जोत सरूप हरि, आप आपणी किरपा कर, एका देणा धुर दा वर, दर तेरे आस रखाईआ । (१ कत्क सै सं ५)

ਕਿਉਂ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾਹੀ ਅਗ, ਅਗਨੀ ਅਗ ਤਪਾਈਆ। ਏਹ ਮਰਧਾ ਜਗ, ਬਿਨਾ ਭਗਤ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਦੂਜਾ ਯਝ ਕਮ਼ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। ਭਾਵੋਂ ਕੋਟਨ ਕੋਟ ਸਾਧੂ ਲਤ ਸਦ, ਸਾਧਨਾ ਵਿਚਚ ਨਾ ਕੋਈ ਸਫ਼ਾਈਆ। ਜੇਹੜੇ ਆਪ ਮੰਜਲ ਚਢ ਨਾ ਸਕੇ ਅਛੁ, ਅਗਲਾ ਭੇਵ ਕੀ ਖੁਲਾਈਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰ ਗੱਡ ਖਾਧੀ ਵਛੁ, ਮਚਿਛਾਂ ਮਾਸ ਵਟਾਈਆ। ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਹੋ ਗਏ ਅਛੁ, ਰਾਏ ਧਰਮ ਦਾ ਸਜਾਈਆ। ਜਿਸ ਨੇ ਧਰਮ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਦੇਣਾ ਗਛੁ, ਸਤਿਜੁਗ ਸਾਚੀ ਧਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਰਖੇਲ ਕਰੇ ਅਲਗਗ, ਵਕਰਵਰੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਬਣਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਚ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਸਾਚਾ ਰਾਹ ਇਕਕ ਸਮਝਾਈਆ।

(੨੧ ੦੨੧)

ਸਭ ਨੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਨਣੇ ਚਿਛੇ, ਚਿਛੀ ਧਾਰ ਸਮਾਈਆ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਪ੍ਰਯਣੇ ਨਹੀਂ ਪਥਰ ਵਛੇ, ਇਛੁਂ ਸੀਸ ਨਿਵਾਈਆ। ਕਿਸੇ ਚਢੌਣੇ ਨਹੀਂ ਟਕੇ, ਮੇਟਾ ਵਿਚਚ ਵਡਿਆਈਆ। ਤੁਹਾਡੀ ਆਤਮਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਕੇ, ਸਜ਼ਣ ਇਕਕੋ ਦਿਤਾ ਸਮਝਾਈਆ। ਬਾਕੀ ਚੁਕਕ ਗਏ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੇ ਰਛੇ, ਰਹੁਣ ਇਕਕੋ ਲੈਣੀ ਲਗਾਈਆ। ਮਾਣਕ ਹੋ ਕੇ ਰੁਲਣਾ ਨਹੀਂ ਵਿਚਚ ਘਛੇ, ਮਾਟੀ ਖਾਕ ਖਾਕ ਸੀਸ ਪਵਾਈਆ। ਜਨ ਭਗਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਓਸ ਦਵਾਰੇ ਵਸੇ, ਜਿਥੇ ਵਸੇ ਧੁਰਦਰਗਾਹੀਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਚ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਲਹਣਾ ਦੇਣਾ ਚੁਕਾਵੇ ਹਕੇ, ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਰਖਲਕ ਦਾ ਰਖਲਕ ਇਕਕੋ ਬੇਪਰਵਾਹੀਆ। (੨੧ ੦੨੪)

ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੀ ਮੈਲ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵਾ ਵਿਚਚ ਲਥਦੀ, ਕਰਮ ਕਰਮ ਦਾ ਪਨਥ ਮੁਕਾਈਆ। ਕਲਿਜੁਗ ਅਨਤਮ ਏਹ ਭਗਤੀ ਰਕਰਵੀ ਹਕ ਦੀ, ਕਮ਼ ਕਾਜ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰ ਕਰਾਈਆ।

(੬ ਵਿਸਾਰਖ ਸ਼ੈ ਸਂ ੮)

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧੁਰ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕੇ ਕਨਾ, ਅੰਦਰ ਨਾ ਲਿਆ ਵਸਾਈਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਰਾਏ ਪੀਡਨਾ ਜਿਉੱ ਵੇਲਣੇ ਵਿਚਚ ਗਨਾ, ਨਾਨਕ ਗੋਬਿੰਦ ਦੋਵੇਂ ਦੇਣ ਗਵਾਹੀਆ। (੨੨-੭੫੮)

ਭਗਤ ਆਤਮਾ ਕਹੇ ਜਨ ਭਗਤੋ ਕਰ ਲਤ ਇਕਕੋ ਪ੍ਰਣ, ਪ੍ਰਨਾਮ ਇਕਕ ਜਣਾਈਆ। ਜੀਵਣ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਸਮਝਾਂਦੀ ਮਰਨ, ਜਿਸ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਿਚਛੋਂ ਪ੍ਰਭ ਦੇ ਵਿਚਚ ਸਮਾਈਆ। ਸਾਚੀ ਮੰਜਲ ਪੌਡੀ ਸਿਕਰਵਾਂਦੀ ਚਢਨ, ਆਪਣਾ ਬਲ ਵਧਾਈਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਮਨ ਵਾਸਨਾ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਆਵੇ ਲਡਨ, ਉਹਦੇ ਵਲ ਨਾ ਅਕਰਵ ਉਠਾਈਆ। ਜੇ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੁ ਧਰਮ ਸਤਿ ਆਵੇ ਹਰਨ, ਉਸ ਦਾ ਮੁਖਡਾ

ਦਿਉ ਭਵਾਈਆ। ਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਇਕਕੋ ਬਰਖਾ ਸਾਚੀ ਸਰਨ, ਸਿਰ ਸਿਰ ਆਪਣਾ ਹਤਥ ਰਖਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਖ੍ਖ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਮੇਹਰ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਉਠਾਈਆ।

(੫ ਮਾਘ ਸ਼ੈ ਸਂ ੧)

ਸਚਾ ਧਨਦਾ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ, ਦੂਜੀ ਅਵਰ ਨਾ ਕੋਈ ਚਤੁਰਾਈਆ। ਅਮ੃ਤ ਆਤਮ ਮਿਲੇ ਮੇਵਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤੁੰ ਰਸ ਆਪ ਚਵਾਈਆ। (੧੩ ੪੨੩)

ਆਟਾ ਗੁਨਣਾ ਨਹੀਂ ਖੁਲਲੇ ਝਾਟੇ, ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਸਮਝਾਈਆ। ਏਹ ਵਸਤ ਲਭਣੀ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਹਾਟੇ, ਵਣਜਾਰਾ ਵਣਜ ਨਾ ਕੋਈ ਕਰਾਈਆ। (੨੯ ੦੨੪)

ਮਦਿਰਾ ਮਾਸ ਮੁਖ ਲਗੇ ਚਾਹ, ਹਰਿ ਸੰਗਤ ਵਿਚਚ ਰਹਣ ਨਾ ਪਾਈਆ। ਹਰਿ ਸੰਗਤ ਧਕਕਾ ਦੇਣਾ ਲਾ, ਮਨਮੁਖ ਕੋਈ ਦਿਸ ਨਾ ਆਈਆ। ਇਕਕੀ ਸਿਰਖ ਬਣੇ ਗਵਾਹ, ਨਾ ਸਕੇ ਕੋਈ ਮਿਟਾਈਆ।

(੮-੩੩੭)

ਰਿਦ਼ੀ ਸਿਦ਼ੀ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਚਮਤਕਾਰ, ਜੁਗਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗੂ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਮਨ ਮਤ ਬੁਧੀ ਦਾ ਖੇਲ ਸੰਸਾਰ, ਰੁਚੀ ਜਗਤ ਰਚਨਾ ਵਿਚਚ ਲਗਾਈਆ। ਥੋੜੀ ਥੋੜੀ ਅਗਨੀ ਚੰਗਿਆਡੀ ਨਿਕਲੇ ਬਾਹਰ, ਸ਼ੋਹਲਾ ਊਡ ਕੇ ਮੁੜ ਭਰਸ ਰੂਪ ਵਟਾਈਆ। ਏਹ ਰਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਅਦਵਾਰ, ਪੇਟ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ, ਤੱਤ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਭਗਤ ਸੱਤ ਏਸ ਤੋਂ ਵਸ਼ਸ਼ਣ ਬਾਹਰ, ਜਿਥੇ ਰਖੇਲ ਅਪਾਰ, ਇਕਕੋ ਮਿਲੇ ਸਾਂਝਾ ਧਾਰ, ਨੂਰ ਖੁਦਾਈ ਪਰਵਰਦਿਗਾਰ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪਤਿਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੂਰੋ ਨੂਰ ਨੂਰ ਉਜਿਆਰ, ਬਿਨਾਂ ਸਰਖੀਆਂ ਮੰਗਲਾਚਾਰ, ਬਿਨਾਂ ਅਕਰਖੀਆਂ ਹੋਵੇ ਦੀਦਾਰ, ਦਰਸ ਦਰਸ ਵਿਚਚ ਮਿਲਾਈਆ। ਨਿਕਕੇ ਨਿਕਕੇ ਚਮਤਕਾਰ, ਨਹੀਂ ਏਹ ਕੂੜੀ ਚਮਕ, ਚਾਨਣ ਸਚ ਨਾ ਕੋਈ ਰੁਸ਼ਨਾਈਆ। ਤਹ ਧੋਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਹਿਮਕ, ਆਤਮ ਪਰਮਾਤਮ ਜੋੜ ਨਾ ਕੋਈ ਜੁੜਾਈਆ। ਸਚੇ ਸੱਤ ਤਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਹਿਮਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਅੰਦਰੋ ਅੰਦਰ ਲੈਣਾ ਪਾਈਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਤੇ ਕਰਦਾ ਰੈਹਮਤ, ਮੇਹਰਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਅਕਰਖ ਖੁਲਾਈਆ। ਤਹਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਕਾਰ ਹੱਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਨਦੀ ਜਹਿਮਤ, ਜਗਤ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਗਵਾਈਆ। ਹਰਿਜਨੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਚ ਇਸਾਰੇ ਦੀ ਵਜਦੀ ਸੈਨਤ, ਸਮਝ ਵਿਚਚੋਂ ਸਮਝ ਦਿਤੀ ਬਦਲਾਈਆ। ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸੱਖ੍ਖ ਹਰਿ, ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ, ਕਰੋ ਰਖੇਲ ਸਾਚਾ ਹਰਿ, ਜਗਤ ਚਮਕ ਚਾਂਦਨੀ ਨਾ ਕੋਈ ਰੁਸ਼ਨਾਈਆ।

(੧੮ ੫੧੬)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਸਤਿਗੁਰ ਹੁਕਮ ਤੇ ਸਦਾ ਕਰੋ ਧਕੀਨ, ਮੁਲਲ ਵਿਚਿ ਮੁਲਲ ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਈਆ। ਇਸ ਤੋਂ
ਵਡੀ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਾਲੀਮ, ਜਗਤ ਸਿਕਖਿਆ ਕਮਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਆਈਆ। (੨੨-੬੧੪)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਲੰਗਰ ਵਿਚਿ ਲਾਗਰੀ ਹੋ ਕੇ ਰਹੇ, ਲੰਗਰ ਮਨਦਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਨਜ਼ਰੀ ਆਈਆ। ਰਵਿਦਾਸ
ਸੁਕਕਾ ਟੁਕੜਾ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆ ਕਹ, ਸਭ ਨੂੰ ਸਚ ਸੁਣਾਈਆ। ਜਿਸ ਪਕਵਾਨ ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਬੇਹਾ
ਕਦੇ ਨਾ ਕਹੈ, ਸਦ ਅਮ੃ਤ ਰੂਪ ਵਰਖਾਈਆ। ਏਥੇ ਓਥੇ ਇਕਕੋ ਜੇਹਾ ਰਹੇ, ਹਰਿ ਸਾਂਗ ਲੰਗਰ ਕੂਕਰਾਂ
ਸ਼ੂਕਰਾਂ ਅਗੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਟਾਈਆ। ਓਸ ਲੰਗਰ ਵਿਚਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਬਹੇ, ਅਗਗ ਤੱਤੇ ਸੜ ਕੇ ਤਵੇ
ਤੱਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪ ਤਲ ਕੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰੀਤੀ ਵਿਚਿ ਰਲ ਕੇ, ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਵਰਖਾਈਆ।

(੨੫ ਮਾਘ ੨੦੨੦ ਬਿ)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜੋ ਲੰਗਰ ਵਿਚਿ ਹੋਵਣ ਸੇਵਾਦਾਰ, ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਕਮਾਈਆ। ਸੁਰਖਿਆਂ ਕੁਬਚਨ ਸਕੇ
ਨਾ ਕੋਈ ਉਚਵਾਰ, ਰਸਨਾ ਫਿਕ ਨਾ ਕੋਈ ਰਖਾਈਆ। (੬ ਅੱਸਥੂ ਸ਼ ਸ ੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਜਨ ਭਗਤੋ ਮਥੇ ਟੇਕਣ ਨਾਲੋਂ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮਹਾਨ, ਮਹਿੰਮਾ ਅਕਥਥ ਅਕਥਥ ਅਕਥਥ
ਨਾ ਕੋਈ ਦ੃ਢਾਈਆ। (੬ ਅੱਸਥੂ ਸ਼ ਸ ੫)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਰੋਟੀ ਕਹੇ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੁੰਨ੍ਹੇ ਆਟਾ, ਪਾਣੀ ਵਿਚਿ ਮਿਲਾਈਆ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਖੁਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਯਾਟਾ, ਮੰਡੀ ਸੀਸ ਸੀਸ ਗੁੰਦਾਈਆ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਬਸਤ੍ਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਾਟਾ, ਕਪਡ ਕੂਡ ਨਾ ਕੋਈ
ਵਡਿਆਈਆ। ਨਾਲ ਇਕਕ ਖੁਲ੍ਹੇ ਜਲ ਦਾ ਰਕਰਖਣਾ ਬਾਟਾ, ਤੱਗਲ ਵਿਚਿ ਨਾ ਕੋਈ ਛੁਪਾਈਆ।
ਅਗੇ ਆਵੇ ਨਾ ਫੇਰ ਘਾਟਾ, ਏਹ ਬਣਤ ਦੇਣੀ ਬਣਾਈਆ। ਓਸ ਵੇਲੇ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਅ਷ਟਭੁਜ
ਜ਼ਵਾਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਕੌਂਹਦੇ ਵਾਲੀ ਲਾਟਾ, ਆਪ ਆਪਣਾ ਫੇਰਾ ਪਾਈਆ। (੯ ਚੇਤ ਸ਼ ਸ ੪)

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਲੰਗਰ ਪਕੌਣ ਤੋਂ ਪਹਲਾਂ ਪੰਜ ਵੇਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣਾ ਜੈਕਾਰਾ, ਬਿਨ ਜੈਕਾਰਿਤੁੰ ਚਪਾਤੀ ਹਤਥ
ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਹਾਈਆ। ਰਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਫੇਰ ਏਹੋ ਹੁਕਮ ਦੁਬਾਰਾ, ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਦੇਣਾ ਸੁਣਾਈਆ।

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

ਅਜ਼ ਤੋਂ ਏਹ ਭੁਲਣਾ ਨਹੀਂ ਵਿਵਹਾਰਾ, ਧੁਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਕਕ ਸੁਣਾਈਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਜੱਖਰ ਹਾਜ਼ਰ
ਹੋਵੇ ਨਿਰੱਕਾਰਾ, ਨਿਰਗੁਣ ਆਪਣੀ ਦਿਆ ਕਮਾਈਆ। (੬ ਅੱਸ੍ਥੂ ਸ਼ ਸ ੫)

ਵਿ਷ਨੂੰ ਕਹੇ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਜਿਥੇ ਚਲਦਾ ਹੋਵੇ ਲਾਂਗਰ, ਲਾਂਗਰੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਮਾਈਆ।
ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰਾਂ ਗਾਵਣ ਚਾਰਮਂਗਲ, ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ੍ਛੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆ। ਕੋਈ ਗੰਦੀ ਰਕਰੇ ਨਾ ਉਂਗਲ,
ਸਾਫ ਸੁਥਰੇ ਸੋਭਾ ਪਾਈਆ। ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਲਾਂਗਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਰੇ ਕਦੇ ਨਾ ਚੁਗਲੀ ਚੁਗਲ, ਮਾੜਾ
ਕਹ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਣਾਈਆ। (੬ ਅੱਸ੍ਥੂ ਸ਼ ਸ ੫)

ਨਾਰਦ ਕਹੇ ਏਸੇ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਚਿਡੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹਰਿ ਸਾਂਗਤ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਲਾਂਗਰ
ਵਰਤਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਲਾਂ ਤੇ ਲਾਂਗਰ ਵਰਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਦਾ ਬੋਲਣੀ ਸੋਹੱਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੱਧ
ਵਿ਷ਨੂੰ ਭਗਵਾਨ ਦੀ ਜੈ, ਜੈ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਸੁਣਾਈਆ। ਏਹ ਲੇਰਵਾ ਹਰਿ ਭਗਤ ਦਵਾਰ ਤੇ ਭਗਤਾਂ
ਦੇ ਗ੍ਰਹ ਗ੍ਰਹ, ਬਚਧਾ ਰਹਣ ਕੋਈ ਨਾ ਪਾਈਆ। (੬ ਸਾਵਣ ਸ਼ ਸ ੮)

ਮੈਂ ਸਚ ਦਸ਼ਾਂ, ਫਰੀਦ ਕਹੇ, ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਬਚਨ ਭੁਲਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ
ਮੁਆਫ, ਅਗੇ ਹੋ ਨਾ ਕੋਈ ਛੁਡਾਈਆ। (੧੮-੩੭੭)

